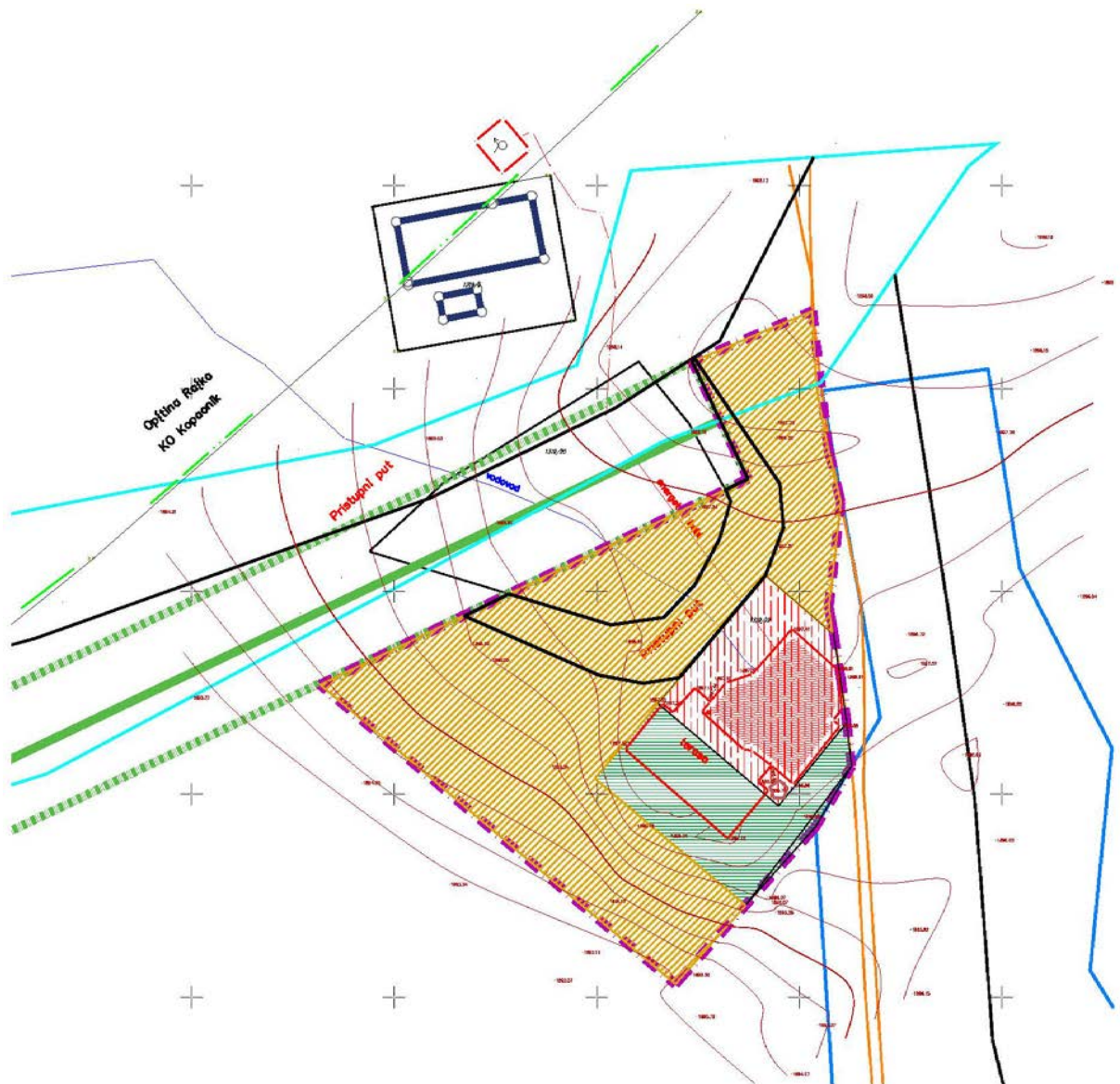

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ
УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ К.П.
БР. 1319/19 И ДЕЛА К.П. БР. 1319/20 КО БРЗЕЋЕ
НА КОПАОНИКУ, ОПШТИНА БРУС**

**БЕОГРАД
2023.год.**

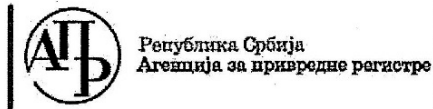

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА:	ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ БРУС – Одсек за урбанизам, грађевинарство, инспекцијске послове и заштиту животне средине ул. Краља Петра I бр. 120, Брус
НАРУЧИЛАЦ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА:	Владимир Пузовић Супње, ул. 22. децембра 3/7, Рашка
ОБРАЂИВАЧ:	ПД "УРБАНИКА" Булевар краља Александра 235/83, Београд
ДИРЕКТОР:	Тања Клишманић, д.и.а.
РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ:	Тања Клишманић, д.и.а.
РАДНИ ТИМ:	Јасна Марићевић, д.и.а. Наташа Павић, д.и.а. Мирјана Трајковић, д.и.а. Весна Митрески, д.и.а. Јелена Стошић, стр.и.а.

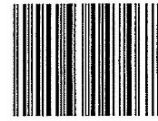

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Регистар привредних субјеката

5000063047467

БД 108131/2012

Датум, 14.08.2012. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/2011), одлучујући о јединственој регистрационој пријави оснивања правних лица и других субјеката и регистрације у јединствени регистар пореских обвезника, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Омер Њеховић

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се јединствена регистрациона пријава оснивања правних лица и других субјеката и регистрације у јединствени регистар пореских обвезника, па се у Регистар привредних субјеката региструје:

Привредно друштво за пружање услуга у области урбанизма архитектуре и грађевинарства УРБАНИКА ДОО БЕОГРАД-ЗВЕЗДАРА

са следећим подацима:

Пословно име: Привредно друштво за пружање услуга у области урбанизма архитектуре и грађевинарства УРБАНИКА ДОО БЕОГРАД-ЗВЕЗДАРА

Скраћено пословно име: УРБАНИКА ДОО БЕОГРАД

Регистарски број/Матични број: 20852275

ШИБ (додељен од Пореске управе РС): 107689262

Правна форма: друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Београд, Булевар Краља Александра 235/83, Београд-Звездара, 11000 Београд, Србија

Претежна делатност: 7111 - Архитектонска делатност

Време трајања: неограничено

Страна 1 од 3

Основни капитал:

Новчани капитал
Уписан: 25.000,00 RSD
Уплаћен: 25.000,00 RSD

Подаци о члановима:

- Име и презиме: Тања Клишманић
ЈМБГ: 1201972757917
Подаци о улогу члана
Новчани улог
Уписан: 25.000,00 RSD
Уплаћен: 25.000,00 RSD
Удео: 100,00%

Законски (статутарни) заступници:

Физичка лица:

- Име и презиме: Тања Клишманић
ЈМБГ: 1201972757917
Функција у привредном субјекту: Директор
Начин заступања: самостално

Директори:

Физичка лица:

- Име и презиме: Тања Клишманић
ЈМБГ: 1201972757917

Датум оснивачког акта: 30.07.2012 године

Регистрација документа:

Уписује се:

- Оснивачки акт од 30.07.2012 године.

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 10.08.2012. године јединствену регистрациону пријаву оснивања правних лица и других субјеката и регистрације у јединствени регистар пореских обвезника број БД 108131/2012, за регистрацију:

Привредно друштво за пружање услуга у области урбанизма архитектуре и грађевинарства УРБАНИКА ДОО БЕОГРАД-ЗВЕЗДАРА

Проверавајући испуњеност услова за регистрацију, прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, Регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, па је одлучио као у диспозитиву решења, у складу са одредбом члана 16. Закона, као и члана 26. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02...2/2012).

Висина накнаде за вођење поступка регистрације утврђена је Одлуком о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 5/2012).

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овог решења може се изјавити жалба министру надлежном за положај привредних друштава и других облика пословања, у року од 30 дана од дана објављивања на интернет страни Агенције за привредне регистре, а преко Агенције.

РЕГИСТРАТОР

Миладин Маглов

ОБАВЕШТЕЊЕ:

У обавези сте да се у року од 8 дана од дана регистрације пријавите Фонду ПИО

У обавези сте да се у року од 8 дана од дана регистрације пријавите у РЗЗО

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Гања М. Клишманић

дипломирани инжењер архитектуре
ЈМБ 1201972757917

одговорни урбаниста

за руковођење израдом урбанистичких планова и урбанистичких пројеката

Број лиценце
200 1040 08

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Драгослав Шумарац
дипл. грађ. инж.

У Београду,
14. фебруара 2008. године

САДРЖАЈ

УВОД	10
1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	11
1.1 Повод, предмет и обухват стратешке процене	11
1.1.1 Повод за израду стратешке процене	11
1.1.2 Предмет и обухват стратешке процене	12
1.1.3 Правни и плански основ	
1.2 Садржај и циљеви Плана и однос према другим планским документима	13
1.2.1 Преглед садржаја и намене плана детаљне регулације	13
1.2.2 Циљеви Плана	16
1.2.3 Однос према другим документима – стратегијама, плановима и програмима	16
1.3 Преглед постојећег стања и квалитета животне средине планског подручја	21
1.3.1 Природне карактеристике	21
1.3.2 Заштићена природна и културна добра	23
1.3.3 Стечени капацитети као основ планираног развоја	24
1.4 Карактеристике чинилаца животне средине за које постоји могућност да буду изложени утицају	24
1.5 Разматрана питања и проблеми заштите природе и животне средине у Плану и разлози за изостављање одређених питања из поступка СПУ	26
1.5.1 Разматрана варијантна решења	26
1.5.2 Резултати консултација	27
2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА	28
2.1 Општи циљеви стратешке процене	28
2.2 Посебни циљеви стратешке процене	28
2.3 Избор индикатора	29
3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	29
3.1 Процена утицаја варијантних решења	29
3.2 Приказ процењених утицаја Плана на животну средину	31
3.3 Резиме значајних утицаја Плана	33
3.4 Кумулативни и синергетски ефекти	34
3.5 Опис мера за предупређење и смањење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину	35
4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА	36
5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА	36
5.1 Опис циљева Плана и програма	36
5.2 Индикатори за праћење стања животне средине	37
5.2.1 Мониторинг систем за контролу квалитета вода	37
5.2.2 Мониторинг систем за контролу квалитета ваздуха	37
5.2.3 Мониторинг систем за контролу квалитета земљишта	37
5.2.4 Мониторинг емисије	37
5.2.5 Мониторинг буке	38
5.2.6 Мониторинг биодиверзитета	38
5.3 Права и обавезе надлежних органа	38

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	38
6.1 Методологија за израду стратешке процене	38
6.2 Тешкоће при изради стратешке процене	39
7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА	40
8. ЗАКЉУЧЦИ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	40
ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ	
ДОКУМЕНТАЦИЈА	

УВОД

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину је инструмент којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји планских решења на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана. Такође, стратешком проценом утицаја на животну средину се одређују мере превенције, минимизације, ублажавања, ремедијације или компензације штетних утицаја на животну средину и здравље људи, односно, одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину и здравље људи.

Стратешка процена утицаја, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), представља процес којим се врши процена стратешких утицаја одређених планова и програма на животну средину са циљем да се интегрисањем основних начела заштите животне средине (начело одрживог развоја, интегрисаности, предострожности, хијерархије, координације и јавности) у поступку припреме, израде и доношења плана обезбеди одрживи развој и заштита животне средине.

Значај поступка стратешке процене је у томе што она:

- афирмише и снажи процес заштите животне средине током израде концепта и планова;
- омогућава еколошки здрав и одржив развој;
- идентификује специфичне утицаје и лоцира кумулативне ефекте;
- смањује могућност да се направе озбиљне грешке;
- помаже у доношењу одлука заснованих на информацијама и процени могућих значајних утицаја у фази када су могућа алтернативна решења и нема ограничења која се јављају у фази процене утицаја већ дефинисаних намена или пројеката.

Садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, а донекле и основни методолошки приступ дефинисани су Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину и Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/16, 76/18, 95/18 - др. закон). Специфичност конкретног плана, ниво плана, као и карактеристике постојећег стања животне средине на планском подручју, условили су да садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја у одређеној мери буде модификован и прилагођен основним карактеристикама плана.

У складу са чл. 12. Закона о стратешкој процени утицаја, Извештај о стратешкој процени обавезно садржи:

- полазне основе стратешке процене;
- опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
- процену могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину;
- смернице за израду стратешких процена утицаја на нижим хијерархијским нивоима, и процене утицаја на животну средину;
- програм праћења стања животне средине током спровођења плана или програма (мониторинг);
- приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене утицаја;
- приказ начина одлучивања, са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план или програм;
- закључке до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;
- друге податке од значаја за стратешку процену утицаја.

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1.1 Предмет, садржај и циљеви Плана и однос према другим планским документима

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1.1 Повод, предмет и обухват стратешке процене

1.1.1 Повод за израду стратешке процене

Извештај о стратешкој процени утицаја Плана је урађен на основу:

- Чл. 11 Одлуке о изради Плана детаљне регулације катастарске парцеле бр. 1319/19 и дела катастарске парцеле бр. 1319/16 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус („Службени лист општине Брус“, бр.9/2022);
- Решења о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације катастарске парцеле бр. 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле бр. 1319/16 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус на животну средину („Службени лист општине Брус“, бр. 9/22), IX-03 број 501-48/2022-IV-04, од 10.10.2022. године.

Сходно одредбама из члана 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр.135/04, 88/10), Општинска управа општине Брус – Одсек за урбанизам, грађевинарство, инспекцијске послове и заштиту животне средине, у поступку доношења Решења о приступању изради стратешке процене, имајући у виду територијални обухват и могуће утицаје Плана, утврдио да предметни план представља оквир за припрему и реализацију развојних пројеката, програма и инвестиционих одлука и подлеже обавези израде Стратешке процене утицаја на животну средину сходно законској регулативи.

При доношењу Решења, узет је у обзир положај разматраног простора у односу планиране намене и ограничења простора дефинисана стратешким документима, значај Плана за заштиту животне средине и одрживи развој на територији општине Брус, као и потребе да се у планирању просторног развоја сагледају стратешка питања заштите животне средине и обезбеди њихово решавање на одговарајући начин.

1.1.2 Предмет и обухват стратешке процене

Стратешком проценом утицаја обухваћена је катастарска парцела бр. 1319/19 и део кат. парцеле бр. 1319/20 КО Брзеће. Простор обухвата је на подручју врха «Караман гробен» (1904мнв), на вододелници између слива реке Дубока и тзв. равнoг Копаоника, где је смештен туристички центар «Суво рудиште».

Обухват плана налази се између постојећих и планираних жичара и скијашких стаза Дубока 2 – сектор 4 и Караман гробен – сектор 7. У обухвату плана је постојећи туристичко-угоститељски објекат – ски ресторан „Вучја стаза“ са сезонским мобилијаром /терасом на отвореном, који послује у зимском периоду за време скијашке сезоне.

Према ППППН НП Копаоник, простор у обухвату Плана планиран је као део јединственог алпског скијалишта са скијашком инфраструктуром и заједничким туристичким пунктом на излазу жичара Караман гробен и Дубока 2.

Површина обухвата је око **0,254 ha**.

Табела 1: Обухват Плана

Подаци о непокретностима у обухвату Плана					
Број кат. парцеле	Катастарска општина	Површина (m ²)	Врста земљишта	Култура	Напомена
1319/19	Брзеће	369	Пољопривредно земљиште	Пашњак 5. кл.	На кат. парцели је објекат „Вучја стаза“ бруто површине 157,40m ²
Део 1319/20	Брзеће	2171	Пољопривредно земљиште	Пашњак 5. кл.	
Укупна површина обухвата Плана		2540			

1.1.3 Правни и плански основ

Правни основ за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС" бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр.135/04, 36/09 и 72/09-43/11- Уставни суд, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. Закон и 95/2018 - др. закон);
- Закон о заштити природе ("Сл. гласник РС" бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др закон и 71/21);
- Закон о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23),
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 32/19);
- Одлука о изради Плана детаљне регулације катастарске парцеле бр. 1319/19 и дела катастарске парцеле бр. 1319/16 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус („Сл. лист општине Брус“, бр.9/2022);
- Решења о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације катастарске парцеле бр. 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле бр. 1319/16 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус на животну средину („Сл. лист општине Брус“, бр. 9/22), IX-03 број 501-48/2022-IV-04, од 10.10.2022. године.

Плански основ за израду Плана и СПУ:

- Просторни план подручја посебне намене Националног парка Копаоник («Сл. гласник РС», бр. 89/16);

Остали планови ширег подручја:

- Просторни план подручја посебне намене слива акумулације «Ћелије» («Сл. гласник РС», бр. 95/15);
- Просторни план подручја посебне намене слива акумулације „Селова“ („Сл. гласник РС“, бр. 11/15)
- Просторни план подручја посебне намене разводног гасовода РГ 09-04/2 Александровац – Копаоник – Нови Пазар – Тутин са елементима детаљне регулације («Сл. гласник РС», бр. 71/18).

1.2 Садржај и циљеви Плана и однос према другим планским документима

1.2.1 Преглед садржаја и намене плана детаљне регулације

Садржај Плана

САДРЖАЈ :

УВОД

А) ОПШТИ ДЕО

А.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

А.1.1. Правни основ

А.1.2. Плански основ

А.1.3. Други плански документи од значаја за израду Плана

А.2. ОБУХВАТ ПЛАНА

А.2.1. Граница плана и грађевинског подручја

А.3. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

А.3.1. Опис постојећег стања и начина коришћења простора

А.3.2. Основна ограничења

Б) ПЛАНСКИ ДЕО

Б. I) ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

Б.1. КОНЦЕПЦИЈА УРЕЂЕЊА И ПОДЕЛА НА ЗОНЕ СА ПЛАНИРАНОМ НАМЕНОМ

Б.1.1. Концепција уређења простора

Б.1.2. Карактеристичне зоне

Б.1.3. Планирана детаљна намена земљишта

Б.2. ПОПИС ПАРЦЕЛА И ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ, САДРЖАЈЕ И ОБЈЕКТЕ

Б.3. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Б.3.1. Јавне саобраћајне површине

Б.3.2. Уређена зелена површина

Б.3.3. Спортско рекреативне површине

Б.3.4. Сегменти јавног скијалишта

Б.3.5. Инфраструктурне мреже и објекти и услови за прикључење

Б.3.5.1. Водоводна мрежа

Б.3.5.2. Канализациона мрежа

Б.3.5.3. Атмосферске воде

Б.3.5.4. Електроенергетска мрежа

Б.3.5.5. Мрежа електронских комуникација

Б.3.5.6. Гасоводна мрежа

Б.4. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА

Б.5. УСЛОВИ ЗА ПРИКУПЉАЊЕ И ОДНОШЕЊЕ ОТПАДА

Б.6. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Б.7. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ, ПРЕДЕЛА И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Б.8. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

Б.8.1. Мере заштите од земљотреса

Б.8.2. Мере заштите од пожара

Б.9. УРБАНИСТИЧКИ УСЛОВИ ПРИСТУПАЧНОСТИ

Б.10. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ

Б. II) ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Б.11. ВРСТА И НАМЕНА ПЛАНИРАНИХ ОБЈЕКТА

Б.12. УСЛОВИ ЗА ПАРЦЕЛАЦИЈУ И ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈУ

Б.13. РЕГУЛАЦИЈА И НИВЕЛАЦИЈА И ПОЛОЖАЈ ОБЈЕКТА НА ГРАЂ. ПАРЦЕЛИ

Б.14. УРБАНИСТИЧКИ ПАРАМЕТРИ И КАПАЦИТЕТИ

- Б.15. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ДРУГИХ ОБЈЕКТА НА ИСТОЈ ГРАЂЕВИНСКОЈ ПАРЦЕЛИ
- Б.16. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА
- Б.17. ИНЖЕЊЕРСКОГЕОЛОШКИ УСЛОВИ
- Б.18. УСЛОВИ И НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА ПРИСТУПА ГРАЂЕВИНСКИМ ПАРЦЕЛАМА И ПАРКИРАЊЕ

В) СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Г) ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Г.1. ГРАФИЧКИ ДЕО

1.0. Постојећа намена површина	1:500
2.0. Планирана намена површина	1:500
3.0. Регулационо-нивелациони план	1:500
4.0. План грађевинских парцела са смерницама за спровођење	1:500
5.0. Синхрон план	1:500

Г.2. САДРЖАЈ АНАЛИТИЧКО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ ОСНОВЕ ПЛАНА

Опис постојећег стања и начина коришћења простора

У обухвату Плана је постојећи туристичко-угоститељски објекат – ски ресторан „Вучија стаза“, који се користи као туристички пункт за одмор скијаша. Поред објекта, са његове јужне стране, се поставља и сезонски мобилијар – дрвени столови са клупама, као отворена тераса за услуживање храном и напицима.

Околни простор се користи за прилаз скијаша, као део шире спортско-рекреативне површине алпског скијалишта на излазу жичара „Караман гребен“ са западне стране и „Дубока 2“ са источне стране ски ресторана „Вучија стаза“.

У табели 2 је дат преглед начина коришћења простора у обухвату Плана.

Табела 2: Постојећи начин коришћења земљишта

Преглед начина коришћења простора у обухвату Плана				
Број кат. парцеле	Катастарска општина	Површина (m ²)	Садржај	Постојећи начин коришћења земљишта
1319/19-део	Брзеће	157,40	Објекат „Вучја стаза“	Одмор скијаша и угоститељство
1319/19-део	Брзеће	211,60	сезонски мобилијар-отворена тераса	Одмор скијаша и угоститељство
Део 1319/20	Брзеће	2171	Спортско-рекреативне површине	Спортско-рекреативне активности и приступ објекту „Вучија стаза“

Основна ограничења

Основна ограничења за уређење и изградњу у обухвату Плана су:

- постојећа скијалишна инфраструктура у северном делу обухвата;
- планирана скијашка инфраструктура са источне стране, изван обухвата Плана;
- недостатак комуналне опремљености локације;
- знатнији нагиби терена са јужне и југоисточне стране, изван обухвата Плана.

Концепција уређења простора

Основна концепција уређења простора у обухвату Плана проилази из дефинисаних циљева из Одлуке о изради Плана: преиспитивање намене простора; дефинисање правила уређења и

грађења; стварање услова за даљи развој; дефинисање јавног интереса; стварање планских могућности и обезбеђивање капацитета техничке инфраструктуре чиме би се остварило боље функционисање простора за будућу намену и озакоњење постојећег објекта.

Концепцијом уређења простора се задржава постојећи објекат ски-ресторан „Вучија стаза“, са могућношћу реконструкције у постојећем габариту и редизајном фасаде у препознатљивом стилу архитектонског обликовања туристичких објеката на Копаонику.

За постављање сезонског мобилијара као привременог монтажног објекта на јавној површини (према посебној одлуци СО Брус), а за потребе ски-ресторана „Вучија стаза“, обезбеђује се уређена јавна зелена површина са јужне стране објекта.

Околни простор је део јединствене спортско рекреативне површине алпског скијалишта.

Карактеристичне зоне

Обухват Плана чини јединствена спортско-рекреативна зона са туристичким пунктом, која обухвата: (1) грађевинске парцеле ски-ресторана „Вучија стаза“ (туристичко-угоститељска и услужна делатност - ГП1) и уређену зелену површину (за постављање сезонског мобилијара за потребе ски-ресторана - ГП2); (2) спортско-рекреативну површину са сегментима јавног скијалишта, као део јединственог алпског скијалишта; (3) некатегорисани пут (у периоду скијашке сезоне, кад је прекривен снегом, део је алпског скијалишта и омогућава приступ скијаша и моторних санки).

Планирана детаљна намена земљишта

Површине јавне намене

Површине јавне намене одређују се за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса

У обухвату Плана су површине јавне намене:

- спортско-рекреативне површине,
- сегменти јавног скијалишта - ски стазе,
- некатегорисани пут и
- уређена зелена површина (ГП2).

Површине и објекти осталих намена

У обухвату Плана је планирана површина остале намене:

- грађевинска парцела ГП1, намењена за туристичко-угоститељску и услужну делатност – ски-ресторан „Вучија стаза“.

Компатибилне намене

Јавне намене – спортско-рекреативне површине са сегментима јавног скијалишта, јавно скијалиште, уређене зелене површине, саобраћајне/инфраструктурне површине – у даљој разради не могу се мењати. Могуће је само коначно утврђивање граница јавног скијалишта и издвајање парцела. Компатибилне намене нису предвиђене за планиране површине са детаљним наменама.

Табела 3. Биланс површина постојећих и планираних детаљних намена

Детаљна намена	Постојеће		Планирано	
	м2	%	м2	%
спортско-рекреативне површине	1728,56	68,05	1382,77	54,44
сегменти јавног скијалишта	112,88	4,44	112,88	4,44
некатегорисани пут	329,56	12,97	329,56	12,97
уређена зелена површина	-	-	345,79	13,61
туристичко-угоститељска и услужна делатност	369,00	14,53	369,00	14,53
Укупно	2540,00	100	2540,00	100

Попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте

Табела 4. Парцеле јавне намене

Ознака	Детаљна намена	Катастарска парцела	Површина (м2)
	спортско-рекреативне површине	део 1319/20	1382,77
	сегменти јавног скијалишта	део 1319/20	112,88
	некатегорисани пут	део 1319/20	329,56
ГП2	уређена зелена површина	део 1319/20	345,79

1.2.2 Циљеви Плана

Циљеви израде Плана детаљне регулације су: преиспитивање намене простора, дефинисање правила уређења и грађења за планиране садржаје у обухвату плана и стварање планских услова за њихов даљи развој кроз обезбеђивање јавног интереса и одговарајућих капацитета скијалишне и техничке инфраструктуре, као и озакоњење постојећег објекта „Вучја стаза“.

Општи циљеви израде Плана сагласни су са циљевима ППППН НП Копаоник:

- основном циљу – заштита и презентација подручја Копаоника као изузетне природне вредности Републике Србије, према европским и домаћим стандардима и прописима, уз одржив социо-економски развој који неће нарушити равнотежу природних система и елемената, који ће омогућити квалитетнији живот и привређивање локалног становништва и стварање услова за одмор и рекреацију у складу са капацитетима природе;
- општим циљевима – очување, унапређење, заштита и коришћење природе, природних и културних вредности, односно унапређење и заштита квалитета животне средине и одрживог социо-економског развоја на подручју НП.

1.2.3 Однос према другим документима – стратегијама, плановима и програмима

Плански основ за израду и доношење Плана представља Просторни план подручја посебне намене НП Копаоник („Службени гласник РС“, бр. 89/2016).

Према ППППН НП Копаоник, подручје Плана се налази у зони III степена заштите природних вредности. На подручју Националног парка са режимом заштите III степена успоставља се селективно и контролисано газдовање природним ресурсима, са планском изградњом објеката и другим активностима у простору којима се не врши значајан неповољан утицај на квалитет животне средине, биолошку, геолошку и предеону разноврсност на подручју Националног парка. У овом режиму омогућава се развој агроеколошке пољопривреде, заштита и унапређење шума, санитарни лов и рекреативни риболов уз еколошки одговорно и одрживо управљање популацијама дивљачи и аутохтоног рибљег фонда, планско уређење и комунално опремање

туристичког центра и алпског скијалишта, планска изградња објекта туристичког смештаја (у складу са правилима утврђеним Просторним планом), техничке инфраструктуре, ловачких, шумарских и хидро-техничких објекта, електроенергетске, саобраћајне, водопривредне и телекомуникационе инфраструктуре.

Забрањује се изградња нових викенд и породичних кућа за одмор. Могућност за задржавање и озакоњење постојећих викенд кућа утврђује се урбанистичким планом за туристички комплекс и део туристичког насеља на подручју Просторног плана у границама Националног парка из дела V. 2.1. овог Просторног плана, односно детаљном разрадом у склопу наредних измена и допуна или израде новог Просторног плана. Услов за утврђивање могућности за задржавање и озакоњење викенд кућа је њихова пренамена у објекте за туристички смештај.

За све објекте који на било који начин могу да угрозе изданске и површинске воде, мора се обезбедити санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање или одвођење отпадних вода, што условљава реализацију канализационих система и одговарајућих постројења за пречишћавање отпадних вода, односно, тамо где то није рационално ни изводљиво, изградњу и уређење непропусних септичких јама уз организовање службе која ће се старати о њиховом пражњењу.

Према ППППН НП Копаоник подручје Плана се налази ван шумских површина, на пољопривредном земљишту. „У III степену заштите планински пашњаци су сезонски предвиђени највећим делом за алпске и нордијске скијашке терене (зими) и за излетничко-планинарске стазе и пунктове, као и прегонску испашу стоке (лети).“

Према ППППН НП Копаоник подручје Плана се налази и у оквиру 4. сектора скијалишта (исток - „Дубока“), у близини границе са 7. сектором скијалишта (запад - „Суво рудиште“-„Караман гробен“). „Главне садржаје туристичке инфраструктуре на подручју Просторног плана чиниће туристичка понуда у простору (ван центара/комплекса, насеља и пунктова), пре свега алпског скијалишта, а затим нордијског скијалишта и летњих планинарских и излетничких стаза и других летњих садржаја.

Алпско скијалиште

Систем је састављен од десет сектора. План се наслања на гравитирајуће скијалиште - 4. сектор (исток, Дубока) – жичарама од Дубоке према Панчићевом врху, где се спаја са секторима 3. и 1. и Караман гробену где се спаја са секторима 5. и 7.; планирани улази у скијалиште су у Дубокој; планирани капацитет овог сектора скијалишта је 2.280 једновремених скијаша.

Према ППППН НП Копаоник, на подручју Плана је планиран објекат за одмор скијаша на станицама жичара, који је просторно упућен на комплекс примарног туристичког центра „Суво рудиште“.

„На подручју Националног парка, ван туристичких комплекса, а у склопу примарног ТЦ Копаоник, предвиђени су и следећи мањи пунктови са ски-ресторанима – пунктови на постојећим жичарама: излазна станица жичаре „Крст“; излазна станица жичаре „Караман гробен“ и „Дубока 2“ (заједнички пункт);

Према ППППН НП Копаоник, 4.1.1. *Правила уређења туристичких комплекса, пунктова, насеља и супраструктуре*, туристички комплекси и пунктови примарног ТЦ Копаоник у зони са режимом заштите III степена Националног парка, по правилу, граде се и уређују на површинама пашњака, уз што мање угрожавање шумског фонда и компензационо пошумљавање за посечену шуму;“

Према ППППН НП Копаоник за планирани објекат за одмор скијаша на станици жичара „Караман гробен“ и „Дубока 2“ израђује се план детаљне регулације. Према смерницама за израду планске и друге документације и за спровођење просторног плана, Просторни план представља плански основ за израду планова детаљне регулације за све објекте скијашке инфраструктуре, који се једним делом или у целости налазе на земљишту у приватној својини, а до доношења измена и допуна овог просторног плана подручја које ће садржати детаљну разраду.

Просторни план подручја посебне намене слива акумулације „Селова“ („Службени гласник РС“, бр. 11/15)

Како је КО Брзеће у оквиру ППППН слива акумулације „Селова“ то се обухват Плана налази и у оквиру подручја наведеног ППППН, с тим да је на самом рубу слива водотока Дубока р., односно акумулације „Селова“ (водотоци: Дубока р. - Ђерекарска р. - р. Топлица - акумулација „Селова“). Обухват Плана налази се у III зони санитарне заштите акумулације „Селова“ („шира зона заштите“).

У зони III акумулације „Селова“ успоставља се режим контролисане изградње и коришћења простора који обезбеђује заштиту квалитета вода. Није дозвољено неконтролисано депоновање комуналног и другог отпада, лоцирање и уређење депонија чврстог отпада, депоновање, складиштење и транспорт опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде.

У насељима и зонама у којима због конфигурације терена и разуђености, реализација канализационог система није реална – примењује се санитација на нивоу објеката или групе објеката, путем прописних сенгрупа и резервоара/таложница за сакупљање отпадних вода.

За потребе туристичко-рекреативног коришћења слива акумулације „Селова“, дозвољава се реализација алпских скијалишта „Караман“ и „Дубока“, чије уређење захтева изградњу скијашке (жичаре, ски-стазе) и друге пратеће инфраструктуре и санитарно обезбеђених објеката за потребе скијаша (ски ресторани, заклони и сл.). Дозвољава се реализација излетничких, риболовних, пешачких и бициклистичких стаза са мањим објектима за информисање и предах туриста (информативни пунктови, одморишта, видиковци, надстрешнице за склањање од невремена) и зона туристичке изградње, под условом санитарно безбедног прикупљања и пречишћавања отпадних вода, а тамо где је могуће и одвођења отпадних вода ван слива акумулације.

Просторни план подручја посебне намене слива акумулације „Ђелије“ („Службени гласник РС“, бр. 95/15)

Како је КО Брзеће у оквиру ППППН слива акумулације „Ђелије“, то се обухват Плана налази у обухвату наведеног ППППН, с тим да се простор у обухвату овог Плана налази изван зона санитарне заштите утврђених према ППППН слива акумулације „Ђелије“ (најближи слив водотока: Брзећка р. – Грашевачка р. – Расина – Акумулација „Ђелије“), те у наведеном просторном плану нема одредби релевантних за овај план детаљне регулације.

Други плански документи од значаја за израду Плана

Измене и допуне Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Копоник“ (НАЦРТ 2023.)

Посебне намене подручја Просторног плана

Посебна намена подручја Просторног плана која је кључна за утврђивање планских решења јесте заштићено подручје Националног парка Копоник. Национални парк Копоник установљен је за IBA, IPA, PBA и EMERALD подручје, а планирано је и установљење резервата биосфере по програму UNESCO „Човек и биосфера“ (MaB).

Друга посебна намена подручја Просторног плана је туризам на кључном делу подручја примарне туристичке дестинације Копоник.

Остале посебне намене на подручју Просторног плана

Водoprивреда - обухваћени делови сливова акумулације „Ђелије“ на реци Расини и планиране акумулације „Селова“ на реци Топлици. Сливови, односно зоне III заштите ових изворишта регионалних система водоснабдевања налазе се у источном делу подручја Просторног плана, на територији општине Брус.

Заштита културног наслеђа – обухваћена непокретна културна добра значајна су, јер представљају комплементарну намену заштити и презентацији вредности НП „Копаник“ и туризму, иако међу проглашеним добрима нема ниједног од изузетног значаја. Копнена зона безбедности у виду појаса ширине 5 km дуж административне границе са Аутономном покрајином Косово и Метохија, као и комплекси специјалне намене.

Садржаји туризма и рекреације у Туристичком центру на подручју Националног парка
Садржаји туризма, рекреације и спорта у оквиру Националног парка и примарног Туристичког центра Копаник, намењени су посетиоцима Националног парка и осталим туристима и засновани су на целогодишњој понуди планинског спортско-рекреативног туризма, еколошког и других видова културолошког туризма у оквиру понуде туристичких комплекса/подцентра и туристичке понуде у простору.

Туристички пунктови

На подручју Националног парка, ван туристичких комплекса, а у склопу примарног Туристичког центра Копаник, предвиђени су и мањи пунктови са ски-ресторанима, поред осталих и пунктови на постојећим жичарама излазна станица жичаре „Караман гребен“ и „Дубока 2“ (заједнички пункт); полазна и излазна станица жичаре „Гобелја“; полазна станица жичаре „Сунчана долина“

На станицама постојећих жичара на којима су лоцирани постојећи ски ресторани, није предвиђена нова локација за ски ресторан.

Алпско скијалиште

На основу валоризације природних и створених услова подручја Просторног плана, алпско скијалиште је конципирано као главни садржај туристичке понуде у простору Копаника. Алпско скијалиште конципирано је као јединствен, повезани систем жичара и ски-стаза, састављен од десет сектора, међу којима су:

Сектор 4. (исток, Дубока) - жичарама од Дубоке према Панчићевом врху, где се спаја са секторима 3. и 1. и Караман гребену где се спаја са секторима 5. и 7.; капацитет скијалишта у сектору 4. биће 1.655 једновремених скијаша, од тога 967 постојећих и 688 планираних, све у Националном парку на територији општине Брус.

Сектор 7. (запад) - жичарама од „Сувог Рудишта“ и „Јарма“ према Панчићевом врху и Караман гребену; капацитет скијалишта у сектору 7. биће 4.424 једновремена скијаша, од тога 3.231 постојећи и 1.193 планирана.

Правила уређења туристичких пунктова

Туристички пунктови примарног Туристичког центра ван туристичких комплекса на подручју Националног парка уређиваће се према следећим основним правилима:

1. обавезно је комунално опремање пунктова Туристичког центра у функцији алпских скијалишта ван туристичких комплекса (улази у скијалишта и полазишта жичара, исходишна чворишта и појединачна исходишта жичара);
2. све локације ски-ресторана на полазиштима, међустаницама и излазима жичара условљене су могућношћу прикључења на постојећу или планирану канализациону и другу инфраструктуру предвиђену у склопу пројеката реконструкције и изградње жичара; по правилу, предност имају локације ски-ресторана на полазиштима жичара; а на станицама постојећих жичара на којима су лоцирани постојећи ски-ресторани, не предвиђа се нова локација за ски-ресторан;
3. за уређење локација ски-ресторана: заједничка излазна станица жичаре „Караман гребен“ и „Дубока 2“ условљена је изградњом канализационог колектора до прикључења на колектор хотела „Гранд“.

Детаљна правила уређења и изградња туристичких пунктова, у оквиру наведених основних правила, биће утврђена израдом предвиђене детаљне разраде скијашке инфраструктуре у

склопу наредних измена и допуна, или израде новог Просторног плана из дела V 2.1. ових Измена и допуна Просторног плана.

Смернице за правила грађења туристичких пунктова примарног Туристичког центра ван туристичких комплекса на подручју Националног парка

Ски-ресторани уз жичаре предвидеће се на парцели од 2-4 ара, као рустични објекти спратности П+Пк максимално уклопљени у терен и вегетацију.

Просторни план подручја посебне намене разводног гасовода РГ 09-04/2 Александровац – Копаоник – Нови Пазар – Тутин са елементима детаљне регулације
(„Сл. гласник РС“, бр. 71/18)

Разводни гасовод РГ 09-04/2 Александровац - Копаоник – Нови Пазар – Тутин се делом простире на подручју НП Копаоник, и то:

- 3 (три) главне мерно-регулационе станице (ГМРС): „Брзеће“, „Копаоник“ и „Треска“;
- 1 (један) главни разделни чвор (ГРЧ): „Копаоник“;
- 4 (четири) деонице транспортног гасовода радног притиска до 50 бара као дела разводног гасовода РГ 09-04/1 (Александровац – Брус – Копаоник – Нови Пазар-Тутин) и то: ГМРС „Брзеће“ – ГРЧ „Копаоник“; ГРЧ „Копаоник“ – ГМРС „Копаоник“; ГМРС „Копаоник“ – ГРЧ „Рашка“; и ГРЧ „Копаоник“ – ГМРС „Брзеће“;
- дистрибутивна гасоводна мрежа за радни притисак до 4 бара (насеља општине Брус и туристички центар Копаоник).

ППППН успоставља енергетски коридор разводног гасовода 09-04/2 у укупној ширини од 400 м, по 200м са обе стране осе коридора гасовода, и то:

1) појас непосредне заштите који обухвата експлоатациони појас дуж гасовода укупне ширине 12м (по 6м са обе стране осе гасовода) и заштитни појас за електроенергетске каблове и анодно лежиште у ширини од 1м са обе стране инсталације. У изузетним случајевима, посебно због пројектних, грађевинско-техничких или радних разлога, могу се утврдити мањи или већи експлоатациони појасеви. Зоне опасности од експлозије (минималне ширине 3м) око објеката који представљају саставни део разводног гасовода успостављају се у оквиру грађевинског дела планираних локација;

2) појас уже заштите укупне ширине 60м (по 30м са обе стране осе цевовода), који обухвата и појас непосредне заштите, и појас одговарајуће ширине око објеката који представљају саставни део гасовода;

3) појас шире заштите укупне ширине 400м (по 200м са обе стране осе цевовода), који обухвата и претходно наведене појасе.

Туристички пункт – ски ресторан „Вучија стаза“ у обухвату Плана, са припадајућом парцелом, је ван уже зоне заштите (30м), односно налази се у појасу шире зоне заштите разводног гасовода РГ 09-04/2 Александровац - Копаоник – Нови Пазар – Тутин.

У појасу шире заштите дозвољена је реконструкција, адаптација и санација постојећих објеката, као и изградња путне и друге инфраструктуре. У овој зони није могуће планом вршити промену класе локације, која се за потребе израде Просторног плана дефинише као постојеће стање. Изградња надземних и подземних објеката, инфраструктурних и комуналних система је могућа, уз обавезну процену могуће угрожености. У свему осталом спроводе се урбанистички планови и просторни планови јединица локалне самоуправе;

На простору изван грађевинског дела планираних грађевинских парцела објеката који представљају саставни део разводног гасовода може се уз сагласност управљача разводног гасовода успоставити службеност пролаза за потребе постављања других инсталација (нпр. дистрибутивни водови и прикључци на електроенергетски и телекомуникациони систем или осталу комуналну инфраструктуру).

1.3 Преглед постојећег стања и квалитета животне средине планског подручја

За потребе овог Извештаја, преузети су релевантни општи подаци о простору из постојеће планске документације као базе података (Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину ППППН НП Копаоник) и други доступни подаци.

1.3.1 Природне карактеристике

Геолошка грађа - У геолошкој грађи подручја НП Копаоник доминира „копаонички плутон“ састављен од варијетета магматских стена (посебно гранодиорита, кварцдиорита, кварцмонзонита и гранита), чијим су разарањем и обликовањем створени блокови и остеоњаци. На источном ободу плутона карактеристичан је „термоконтактни ореол“, створен интрузијом магме у карбонатне стене и палеозојске шкриљце и састављен од бројних метаморфита, међу којима су посебно интересантне појаве скарнова (најчешће гранит и властонит), корнита, мермера и шкриљаца.

Геоморфолошке карактеристике - Рељеф Копаоника, као веначне планине, чине планински врхови, темена флувијалних површи и коса, у које су усечене речне долине и други облици флувио-денудационих процеса. Подручје НП „Копаоник“ простира се већим делом на централној планинској површи Равног Копаоника, високој око 1700 м н.в., оивиченој врховима и узвишењима - Панчићев врх (2017 м н.в.), Караман (1936 м н.в.), Гобеља (1934 м н.в.) и друго. Северно од централне површи је комплекс Бањског Копаоника (са врхом Вучак, 1718 м н.в.), чије северне стране се стрмо спуштају према Јошаници, док се североисточне стране постепено рашчлањују у сливу Расине. Основне морфолошке структуре Копаоника на подручју НП „Копаоник“ формиране су интензивним ендегеним процесима, са врхунцем у терцијару, када је највероватније дошло до стварања плутонског тела централног Копаоника, које се пружа у правцу СЗ - ЈИ, са најинтензивнијим уздицањем на простору Панчићевог врха. Ово тело се и данас постепено уздиже, што је праћено сеизмичком активношћу и благим променама у рељефу. Савремене морфолошке структуре Копаоника обликоване су егзогеним утицајима елувијалних, падинских и флувијалних процеса, чијим деловањем су створени ерозиони и акумулациони облици. Најдоминантнији савремени геоморфолошки процес на Копаонику је флувијални, везан за мрежу сталних и повремених водотока. Испољава се првенствено као линијска ерозија, вертикална (јаружење), или бочна, што условљава неправилности уздужних профила водотока, са каскадним преломима, клисурастим сужењима, као и V-облик попречног профила водотока (карактеристичан посебно за Самоковску, Гобељску, Брзећку и Дубоку реку). Флувијални процес условљава и појаву клизишта и одрона (у токовима Самоковске, Паљевштичке и Јошаничке реке). Ипак, веће површине „бедлендс-а“ условљене флувио-денудационим процесима, заступљене су само у ултрамафитском комплексу по ободима гранодиоритског масива (посебно на западним падинама Копаоника).

Хидролошке карактеристике - Водотоци Копаоника располажу великом ерозивном снагом, што условљава појаве интензивног спирања, поготову на деловима терена где је одређени геолошки састав комбинован са стрмим нагибима и обешумљеношћу. На подручју НП, с обзиром на протицај, водотоци имају карактер сталних (речице и потоци) и повремених (мањи потоци). На режим водотока утиче топљење снега, које се обавља углавном раномерно и у дужем временском периоду. Зато се повећани протоци јављају крајем зиме, достижу максимум у пролеће, али се одржавају и у летњем периоду због киша и прихрањивања подземним водама. Најмањи протоци су у јесен и почетком зиме. Најзначајнији речни токови на подручју НП су Самоковска, Барска, Гобељска, Брзећка и Дубока река. Сложен геолошки састав условио је и сложене хидрогеолошке појаве на ширем подручју Копаоника, са разноврсним типовима издани (збијени тип и пукотински тип) и појавом термоминералних вода.

Хидрогеолошки услови на подручју Плана су означени одсуством подземне воде до дубине истраживања. Због нагиба терена потребно је предвидети каналисање површинских гравитационих вода у делу, на страни објекта где се врши усецање у тло, као и у најнижем делу терена који је везан за долину страну.

Сеизмолошке карактеристике - Сеизмолошка својства простора су повезана са његовом геотектонском структуром. Предметна локација лежи у зони IX степена сеизмолошког интензитета по MCS скали, те је код грађења и димензионисања грађевинских објеката обавезна примена законских и техничких норматива за грађење објеката у сеизмичким подручјима (Сл.Лист СФРЈ.бр.49/82).

Климатске карактеристике – Основни климатолошки параметри преузети су са Главне метеоролошке станице Копаоник.

Табела 5: Преглед екстремних климатских вредности

НАЗИВ СТАНИЦЕ:	Копаоник
КООРДИНАТЕ	
географска дужина:	20°48E
географска ширина:	43°17N
НАДМОРСКА ВИСИНА:	1710 m
ЕКСТРЕМНЕ ВРЕДНОСТИ КЛИМАТСКИХ ЕЛЕМЕНАТА:	
Максимална температура:	30.3°C
Датум максималне температуре:	24.07.2007.
Минимална температура:	-26.6°C
Датум минималне температуре:	25.01.1954.
Максималне падавине:	70.5 mm
Датум максималних падавина:	7.09.2001.
Максимални снег:	198 cm
Датум максималног снега:	15-17.02.1984.

По температурама ваздуха, пролећа су на врху Копаоника хладнија од јесени за 4оС, лета су прохладна (просечна летња температура је 9,6оС), а зиме хладне (просечна зимска температура је -6,0оС). Најтоплији месец на Копаонику је јул, а на већим висинама август. Најхладнији месец је јануар, док просечне месечне температуре испод нуле на Равном Копаонику трају од новембра до марта, а на Панчићевом врху од новембра до априла. Годишња температурна амплитуда опада са висином и на врху износи 17,6оС. Копаоник има нижу температуру од подгорине просечно за 9,3 до 7,4 оС у летњој половини године и 7,5 до 4,9оС у зимској половини године. Најнижа средња минимална температура на Копаонику је у јануару, а годишње колебање средњих минималних температура је 18,2оС, док средње минималне температуре испод нуле трају 6 месеци. Највећа средња дневна температурна амплитуда на Копаонику је у септембру. На Копаонику годишње има 83,9 ледених дана (највише у јануару и фебруару). Мразних дана има просечно 180,7 годишње и могући су редовно од септембра до маја (од децембра до фебруара сваки дан). Летњих дана има просечно 2 годишње, а појава тропских ноћи је изузетно ретка.

(https://www.hidmet.gov.rs/ciril/meteorologija/stanica_moss.php?moss_id=13378).

Месечне вредности релативне влажности просечно су веће за 5-13% од подгорине, а годишње колебање за 1-2% веће него у подгорини. Највећа разлика током године настаје у октобру (до 17%), а најмања од јула до септембра (до 11%). Облачност на Копаонику је већа у зимском него у летњем периоду. Годишња осунчаност најмања је на северу и истоку, а највећа на јужном делу планине и постепено се смањује са повећањем висине. Просечно трајање периода са снежним падавинама на Копаонику је 233 дана годишње. Удео снега у укупној годишњој суми падавина расте за око 3% на сваких 100 м висине, тако да на 2000 мнв достиже 54% падавина. Средњи годишњи број дана са снежним покривачем за подручје Копаоника износи 92,9 дана, али се ове

вредности повећавају са висином, односно од југа ка северу и од запада ка истоку, тако да на скијалиштима достижу просечно 150 дана годишње (на врху и до 180 дана). По учесталости доминира југозападни ветар, а затим североисточни ветар. Најјачи ветрови дувају у децембру и јануару, а највећа средња месечна брзина износи 8,1 м/сек. Ветрови из западног и југозападног правца најчешће доносе падавине, а ређа струјања из јужног и југоисточног правца доносе топао ваздух који у зимском периоду утиче на топљење снега. Доминантни југозападни ветар чини западну страну Копаоника богатијом падавинама и влагом, док је североисточна и источна страна изложена фенском ефекту, са топлијом и сувљом климом.

Земљиште - Педолошки типови земљишта на Копаонику претежно се поклапају са вертикалном зоналношћу вегетације. Изнад 1800 m н.в., на горњој граници шуме и у алпском појасу (прогаљене фитоценозе смрче, боровнице и полегле клеке, високопланински пашњаци и сувати) срећу се смеђа подзоласта земљишта, калкомелансол и хумусно силикатна земљишта. Земљишта одогуарају нижим/неповољнијим класама бонитета, углавном погодним за шуме, пашњаке и ливаде. На подручју Плана заступљено је пољопривредно земљиште – пашњак 5. класе, делом еродираним на правцима сезонских путева и скијашких стаза.

Биљни и животињски свет - Изнад 1800 m н.в. у оквиру којег се и простире подручје Плана, на горњој граници смрчеве шуме јављају се заједнице субалпске жбунасте вегетације типа тундре са прогаљеним фитоценозама смрче, боровнице и полегле клеке, уз појаву субалпског екотипа смрче. а гребену, у зони субалпске жбунасте вегетације, на експонираним и нагнутим теренима развијене су високопланинске рудине и пашњаци, алпског и субалпског типа. У оквиру планског подручја доминирају травнате површине (ливаде) са појединачним стаблима субалпске смрче. Животињски свет на подручју Копаоника је богат, али мање истражен. Обухват Плана је релативно мале површине и на том делу нема сталних насебина животињских врста.

1.3.2. Заштићена природна и културна добра

Планско подручје налази се у заштићеном подручју НП Копаоник, природном добру I категорије, у режиму заштите III степена и у просторном обухвату еколоки значајног подручја под називом „Копаоник“ еколошке мреже Републике Србије, у чијем су обухвату Емералд подручја „Копаоник“ са класификационим кодом RS0000002. Међународно и национално значајно подручје за птице (IBA подручје – Important Bird Area) „Копаоник“ са класификационим кодом RS032IBA, међународно значајно подручје за биљке (IPA подручје - Important Plants Area) „Копаоник“, одабрано подручје за дневне лептире (РВА подручје - Prime Butterfly Area) „Копаоник“ са класификационим кодом 16 и значајно подручје за осолике муве (РНА подручје – Prime Hoverfly Area) „Копаоник“.

Геонаслеђе - На подручју Копаоника је идентификован већи број природних објеката и појава са обележјима која им дају карактер значајног геонаслеђа, али се исти не налазе на предметном локалитету и у непосредној близини обухвата Плана.

Предео - Према основним геоморфолошким и вегетацијским карактеристикама и врсти и обиму антропогених промена, подручје Плана и непосредне околине карактеришу основне групе предела:

- Планински врхови, превоји, гребени и косе, претежно под пашњацима, мање под шумском вегетацијом, са живописним и егзотичним контурама рељефа, без или са мало објеката скијашке и друге инфраструктуре, оазе релативно мало измењене природе у националном парку;
- Зона скијалишта, са жичарама, ски стазама и другим објектима.

Културна добра - Са аспекта заштите културних добара, простор у оквиру границе плана није утврђен за споменик културе и не налази се у оквиру заштићене просторне културно-историјске целине.

1.3.3. Сечени капацитети као основ планираног развоја

Туристички садржаји - У обухвату Плана се одвијају туристичке активности у оквиру скијалишта и у постојећем објекту „Вучја стаза“, који представља објекат за одмор скијаша на станицама жичара.

Опремљеност инфраструктуром

Скијалишна инфраструктура - У северном делу обухвата Плана је постојећа скијашка стаза, док су средишњи и јужни део обухвата Плана изван планираних површина за скијалишну инфраструктуру. Са северне и источне стране, а изван обухвата Плана, су крајње излазне станице постојећих ски-жичара, као и траса планиране ски стазе непосредно са источне стране ван обухвата Плана.

Саобраћајна инфраструктура - Приступ предметној локацији остварује се са постојећег некатегорисаног земљаног пута (без застора), за потребе снабдевања, техничког опслуживања и коришћења објекта, као и сврху туризма, спорта и рекреације ван скијашке сезоне.

Водоводна мрежа и објекти - Снабдевање водом у оквиру предметног обухвата одвија се преко постојећег водовода са територије општине Рашка.

Водопривреда - Обухват Плана налази се у III зони санитарне заштите акумулације „Селова“ (шира зона санитарне заштите).

Енергетска инфраструктура - Са северне стране, а изван обухвата Плана, у кругу станице жичаре, налази се трансформаторска станица, одакле прикључни енергетски кабл иде до објекта „Вучја стаза“.

Телекомуникациона инфраструктура - На планском подручју нема изграђене подземне телекомуникационе инфраструктуре. Подручје је покривено сигналом са базних станица «Телеком Србија» - МТС-а, Yetela i A1.

Гасоводна мрежа - Туристичким пункт – ски ресторан „Вучија стаза“ у обухвату Плана је ван уже зоне заштите (30m) разводног гасовода РГ 09-04/2 Александровац - Копаоник – Нови Пазар – Тутин.

1.4. Карактеристике чинилаца животне средине за које постоји могућност да буду изложени утицају

Карактеристике чинилаца животне средине који могу бити изложене утицају планиране намене се утврђују на основу природних фактора и на основу постојећих и планираних стечених карактеристика простора. Потенцијални негативни ефекти који би могли настати као последица неспровођења планских докумената, непоштовања законских одредби, несклада у изградњи супраструктуре и инфраструктуре и сл., могу се испољити на појединачне ентитете: воду, ваздух, земљиште, живи свет и здравље људи.

Предметно подручје није покривено мерним местима за мониторинг чинилаца животне средине, па су за потребе Извештаја о СПУ коришћени подаци из постојеће документације и резултати анализа за шире планско подручје.

На основу поређења са сличним локацијама и стања у окружењу може констатовати да на квалитет животне средине највећи утицај има постојећа туристичко-угоститељска делатност у обухвату плана, док су остале активности од мањег значаја.

Квалитет вода

Воде ширег подручја угрожене су: природним загађивачима, тј. органским материјама насталим труљењем биљних и животињских остатака; отпадним водама из садржаја Туристичког центра Копаоник, факторима загађења земљишта и ваздуха који се преносе на воде, дивљим депонијама комуналног и грађевинског отпада, загађењима од хемијских средстава за одржавање снега на ски-стазама, повећаним ремећењем конфигурације сечом шума, разоравањем ливада и сл., засипањем водотока при изграњи путева и других објеката, загађењима из окружења путем ваздуха и друго. Изворишта националног и регионалног значаја на подручју НП и осталог ширег подручја нису довољно заштићена, што важи и за локална изворишта. Посебан проблем представљају промене у водним билансима изворишта (чиме се доводи у питање планирани систем водоснабдевања), због дивљег каптирања извора, уз нерешену канализацију фекалних вода.

Обухват предметног Плана се налази у III зони санитарне заштите водоизворишта „Селова“. У постојећем начину коришћења простора, квалитет вода може бити угрожен услед недовољне инфраструктурне опремљености у погледу третмана отпадних вода, као и недовољно регулисаном систему управљања отпадом.

Квалитет ваздуха

На разматраном простору није успостављен мониторинг, тј. континуирана мерења основних и специфичних загађујућих материја.

Према подацима о квалитету ваздуха у погледу средње годишње концентрације максималних 8-сатних концентрација приземног озона ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), добијених са метеоролошке станице Копаоник током 2020.г., може се констатовати да је укупан број дана са прекорачењем циљне вредности $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ девет (9). У погледу средње годишње вредности концентрације SO_2 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), није било регистрованих прекорачења годишње вредности. Квалитет ваздуха према станици Копаоник за 2020.г. припада I категорији (чист или незнатно загађен ваздух).

С обзиром на положај локације, може се закључити да на предметном простору квалитет ваздуха и његова евентуална загађења могу да воде порекло од штетних материја који су продукт загревања објекта, као и из кухиње ски-ресторана.

Квалитет земљишта

Земљиште у обухвату Плана је, пре свега, угрожено непосредним загађивањем земљишта од због недовољне комуналне опремљености простора, бацањем отпадака од стране несавесних скијаша и летњих излетника. Приликом интензивнијих падавина, може доћи и до непожељног сливања воде према шарпи ски стазе „Дубока 2) што може проузроковати ерозију тла.

Ниво комуналне буке

Највиши дозвољени нивои буке изражени су као граничне вредности индикатора буке на отвореном простору према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 75/10). Највиши дозвољени ниво буке је одређен за сваку намену у простору и као такав представља параметар на основу кога се усклађују намене.

Бука у оквиру НП Копаоника није мерена. Главне извори буке на предметном простору могу представљати неконтролисана јачина музике у оквиру угоститељског објекта и жагор већег броја посетилаца.

Управљање отпадом

У оквиру планског подручја се генерише комунални и биљни отпад. Није успостављен прописан систем управљања отпадом, што може негативно утицати на квалитет земљишта и подземних вода, као и на укупан амбијент простора.

Зрачење

Сем постојеће мреже ЕЕ, у оквиру обухвата нису евидентирани други извори зрачења који би могли имати негативно дејство на људе и живи свет.

Природне непогоде и пожари

Присутне су климатске појаве невремена, преко зиме са јаким ветровима, сметовима, снеголомовима, ветроизвалама и др., а преко лета са електричним пражњењима, олујама и др. Пожари су такође врло значајни фактори потенцијалног угрожавања животне средине на Копаноику, посебно у шумама. Према установљеној категоризацији угрожености од пожара, присутна четинарска вегетација (смрча) у обухвату Плана сврстана је у 3. категорију средње угрожености, док је преовлажујућа пашњачка вегетација сврстана у 4. категорију слабе угрожености од пожара.

1.5 Разматрана питања и проблеми заштите природе и животне средине у Плану и разлози за изостављање одређених питања из поступка СПУ

Питања која су разматрана у току израде Извештаја о стратешкој процени утицаја као и Плана детаљне регулације дефинисана су Законом о стратешкој процени утицаја плана на животну средину и Законом о заштити животне средине.

Предмет Стратешке процене утицаја је валоризација простора, са аспекта природних и створених услова на планском подручју. Сагледано је постојеће стање у домену доступних података и ограничења која су од значаја за реализацију планираних намена.

Такође, у односу на постојеће стање и ограничења на предметном подручју, дата је процена утицаја планских решења, односно реализација планираних намена уз поштовање смерница и мера заштите животне средине.

С обзиром на локацију планског захвата, постојеће стање и окружење, мере заштите животне средине своде се на:

- мере превенције, спречавања негативних и отклањања потенцијално штетних утицаја,
- мере минимизирања и свођења у законске оквире,
- мере мониторинга животне средине.

Типови загађења који се могу јавити у току спровођења Плана су разнородни и могу настати у оквиру предметног обухвата у виду различитих емисија (аерозагађење, бука, отпад, отпадне воде ...). Такође, као последица дешавања појединих активности у окружењу, у оквиру обухвата могу се идентификовати појаве имисионих загађења (бука, аерозагађење, загађење вода и сл.).

Дефинисани су потенцијално угрожени медијуми и чиниоци животне средине:

- ваздух,
- подземне воде,
- земљиште,
- биодиверзитет,
- здравље људи.

Недостатак информационе основе о квалитету животне средине се такође сматра као значајан проблем у оцени стања. Због тога је отежана категоризација могућих утицаја појединих загађивача, као и пројекција будућих загађивача.

Сагласно чл. 6. Закона о стратешкој процени утицаја и у складу са донетим Решењем о приступању стратешкој процени утицаја плана на животну средину, нису посебно разматрана питања за климатске промене, промене озонског омотача и прекограничну природу утицаја.

1.5.1 Разматрана варијантна решења

Законом о стратешкој процени утицаја (чл. 12. и 13.) прописана је обавеза приказа разматраних варијантних решења посебно са аспекта заштите животне средине. Стога се у складу са Законом о стратешкој процени утицаја, у пракси разматрају најмање две варијанте и то:

Варијанта 0 – стање животне средине и последице у случају да се План не реализује,

Нереализовањем Плана неће доћи до остваривања основног циља израде овог документа – заштите, уређења, изградње и опремања предметног простора у складу са поставкама ППППН НП Копаоник. Без доношења плана не обезбеђују се услови за озакоњење и реконструкцију постојећег објекта ски-ресторана «Вучја стаза», уређење скијалишне инфраструктуре и адекватно комунално опремање подручја.

Варијанта1 – утицаји и последице на животну средину у случају реализација Планом предвиђених решења.

Реализацијом плана обезбеђује се реализација основног планског циља чиме се постиже квалитетнија животна средина јер се подручје плански развија – изградњом инфраструктуре и уређењем зелених и спортско-рекреативних површина, а дефинисањем правила за уређење и изградњу/реконструкцију стварају се услови за рационалније коришћење и заштиту простора. Позитивни ефекти односе се и на очување квалитета предела, превенцију свих врста ризика и успостављање мониторинга параметара животне средине, као и мера контроле. Негативни ефекти се односе на могуће акцидентне ситуације приликом изградње, појаве буке и аерозагађења.

Приказ и евалуација варијантних решења обрађена су у поглављу 3. стратешке процене.

1.2.5 Резултати консултација

За потребе израде Плана детаљне регулације и ИСПУ, прибављени су следећи услови, подаци и обавештења:

1. ЈП „СРБИЈАШУМЕ“, бр. 4762 од 28.03.2023.г.
2. МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА – Одељење за ванредне ситуације у Крушевцу, 09.17.1 број: 217-140/23 од 30.03.2023.г.
3. ЈП „НАЦИОНАЛНИ ПАРК КОПАОНИК“, бр. 546/23 од 25.04.2023.г.
4. ЈП „СКИЈАЛИШТА СРБИЈЕ“, 07 бр. 578 од 18.05.2023.г.
5. МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ – Републичка дирекција за воде, бр. 325-05-214/2023-07 од 06.04.2023.г.
6. ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СРБИЈЕ, бр. 8G.1.0.0-D-09.08-202677-23 од 23.05.2023.г.
7. ЈКП „РАСИНА“ БРУС, бр. 1010/2023 од 19.04.2023.г.
8. МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, бр. 353-02-01529/2023-04 од 10.7.2023.г
9. РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД, бр. 922-3-44/2023 од 27.03.2023.г.
10. „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ АД, бр. 121436/2-2023 ДБ, од 03.04.2023.г.
11. ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ, 03 бр. 020-1148/2 од 20.04.2023.г.

У поступку прибављања услова и података потребних за израду Плана, нису добијени услови и подаци следећих органа, организација и предузећа којима је упућен захтев:

1. ЈКП „РАШКА“
2. ЈП „СРБИЈАВОДЕ“ – Водопривредни центар Ниш
3. ЈП „СРБИЈАГАС“

2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

2.1 Општи циљеви стратешке процене

Стратешка процена као интегрални део предметног Плана детаљне регулације подржава опште циљеве постављене плановима вишега реда. На основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине наведеним у плановима и стратегијама, дефинисани су следећи општи циљеви СПУ:

- Заштита основних чинилаца животне средине,
- Заштита природе и природних ресурса,
- Заштита од буке,
- Унапређење управљања отпадом,
- Управљање ризиком,
- Мониторинг стања животне средине,
- Стварање предуслова за развој подручја

2.2 Посебни циљеви стратешке процене

Посебни циљеви у конкретном случају диктирани су специфичностима локације, непосредног окружења и постојећим садржајима на локацији, а дефинисани су на основу опшних циљева:

- очување и унапређење квалитета вода,
- очување и унапређење квалитета ваздуха,
- унапређење квалитета земљишта – заштита од загађења и деградације,
- заштита изворишта водоснабдевања,
- заштита природних добара,
- заштита предела и биодиверзитета,
- смањење буке у животној средини,
- обезбеђење ефикасног система прикупљања и одлагања отпада,
- смањење ризика од свих врста удеса,
- успостављање система мониторинга,
- унапређење економског развоја

Табела 2.1: Посебни циљеви Стратешке процене утицаја

Општи циљеви СПУ	Посебни циљеви СПУ
Заштита основних чинилаца животне средине	1. Очување и унапређење квалитета вода
	2. Очување и унапређење квалитета ваздуха
	3. Унапређење квалитета земљишта – заштита од загађења и деградације
Заштита природе, предела и биодиверзитета	4. Заштита изворишта водоснабдевања
	5. Заштита природних добара
	6. Заштита предела и биодиверзитета
Заштита од буке	7. Смањење буке у животној средини
Унапређење управљања отпадом	8. Обезбеђење организованог и одрживог управљања отпадом
Управљање ризиком	9. Смањење ризика од настанка свих врста удеса
Мониторинг стања животне средине	10. Успостављање система мониторинга
Стварање предуслова за развој подручја	11. Унапређење економског развоја

2.3 Избор индикатора

У припреми Стратешке процене утицаја Плана на животну средину, индикатори су припремљени у складу са циљевима Стратешке процене, а на основу Националне листе индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 37/11) и приказани у табели 2.2. Избор индикатора наведених у је у складу са планираним активностима на подручју реализације Плана и њиховим могућим утицајима на квалитет животне средине.

Табела 2.2: Посебни циљеви и индикатори стратешке процене

Област	Посебни циљеви СПУ	Индикатори
Воде	Очување и унапређење квалитета вода	- Промена квалитета воде као последица антропогених активности на локалитету
Ваздух	Очување и унапређење квалитета ваздуха	- Учесталост прекорачења граничних вредности загађујућих материја у ваздуху
Земљиште	Унапређење квалитета земљишта – заштита од загађења и деградације	- Промена начина коришћења земљишта - Ерозија земљишта - Површине деградираниог земљишта
Природни ресурси и природне вредности	Заштита изворишта водоснабдевања, природних добара, биодиверзитета и предела	- Квалитет воде за пиће - Заштићена подручја - Биодиверзитет
Бука	Смањење нивоа буке	- Укупни индикатори буке
Отпад	Унапређење управљања отпадом	- Укупна количина произведеног отпада - Број посуда за одлагање отпада, број рециклажних канти
Ризик од удеса	Смањење настанка свих врста удеса	- Учесталост удеса у управљању отпадом и изградњи објекта
Социо-економски развој	Унапређење економског развоја	- Вредност инвестиционих улагања и користи по животну средину

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

3.1 Процена утицаја варијантних решења

У процесу израде СПУ анализирана су два сценарија развоја предметног подручја и то:

Варијанта 0 – уколико не дође до реализације/спровођења Плана и

Варијанта 1 – уколико дође до спровођења/реализације планских циљева Плана.

Процена утицаја варијантних решења на циљеве Стратешке процене урађена је како би се омогућило поређење анализираних варијантних решења, а указало на повољније решење са становишта заштите животне средине. Поређење варијантних решења извршено је у наредној табели.

Табела 3.1: Процена утицаја варијантних решења на животну средину

Циљ стратешке процене	Варијантно решење 0 (план се не реализује)	Варијантно решење 1 (план се реализује)
Заштита и очување квалитета вода, заштита ваздуха и земљишта	-	+/М
Заштита природних ресурса, природних вредности и биодиверзитета	0	+/М
Заштита од буке	0	+/М
Унапређење управљања отпадом	0	+/М
Управљање ризиком	0	М
Успостављање мониторинга	0	М
Унапређење економског развоја	0	0/М

+ позитиван тренд (унапређење животне средине)

- негативан тренд (деградација животне средине)

0 - без значајних промена

М – уз мере заштите могућ позитиван тренд

Варијантно решење 0 – случај да се ПДР не усвоји/не реализује

Ово решење је неповољније са аспекта заштите животне средине јер ће се у највећој мери задржати постојеће стање на у оквиру предметног обухвата, без правила грађења и уређења, инфраструктурне опремљености и без предлога мера заштите животне средине.

Један од значајних проблема који ће наставити да угрожава ово подручје јесте недостатак адекватне инфраструктуре који се, пре свега, огледа у нерегулисању одвођења и пречишћавања отпадних вода и управљања отпадом, чиме може доћи до угрожавања подземних вода и земљишта, као и изворишта водоснабдевања. Непланско управљање подручјем у функцији туризма и непланска изградња (постојећи ски-ресторан „Вучја стаза“) могу довести до нарушавања вредности природног добра, биодиверзитета и предела.

Варијантно решење 1 - реализација ПДР

Планским решењима успостављају се услови за даљи развој и уређење предметног простора, озакоњење и реконструкцију постојећег објекта ски-ресторана „Вучја стаза“ и инфраструктурно опремање планираног туристичког пункта „Вучја стаза“. Успостављањем правила грађења и урбанистичких параметара за реконструкцију, промовисањем мера заштите и унапређења животне средине као и планским уређењем јавних зелених површина, ублажава се негативан утицај планираних активности и унапређује квалитет животне средине. Планска решења предметног Плана су у складу са важећим ППППН.

Ово решење је повољније, пре свега са аспекта заштите основних чинилаца животне средине, али и са аспекта заштите природе, предела и биодиверзитета. Планирањем и уређењем простора туристичког пункта „Вучја стаза“ који се заснива на заштити природних вредности и животне средине, избећиће се негативни ефекти који би могли настати досадашњом праксом и неправном изградњом (доградњом или реконструкцијом), као и неадекватном инфраструктурном опремљеношћу (нарочито у погледу каналисања отпадних вода). Применом правила за реконструкцију постојећег објекта ски-ресторана, као и правила уређења планиране јавне зелене површине за постављање сезонског мобилијара, обезбедиће се целовитост амбијента планираног туристичког пункта, поштујући амбијенталне вредности простора и предела у ширем контексту. Уређење спортско-рекреативних површина са сегментима скијалишта се реализују у складу са решењима датим у ППППН НП Копаоник. Увођењем квалитетнијег и свеобухватног система управљања отпадом у складу са специфичностима

локације, коришћењем обновљивих извора енергије или енергената са малим утицајем на загађење ваздуха и унапређењем енергетске ефикасности објекта, доприноси се директном позитивном утицају на животну средину и смањењу штетног утицаја на окружење. Извесни позитивни утицаји могли би се осетити и у домену унапређења економског развоја кроз нове инвестиције и запошљавање.

НАПОМЕНА: Важно је напоменути да су, када је реч о позитивним и негативним ефектима ПДР, побољшања и погоршања стања у обе варијанте су процењена као мала и у просторном смислу и по интензитету, с обзиром на то да планиране активности не доприносе загађењу ни деградацији простора у мери која може значајно утицати на постојећи еколошки капацитет простора.

3.2 Приказ процењених утицаја Плана на животну средину

У односу на дефинисане циљеве СПУ и изабране индикаторе одрживог развоја, врши се процена утицаја одабраних планских решења на животну средину.

Процена утицаја планских решења је квалитативна према следећим критеријумима:

- + / позитиван утицај
- / негативан утицај
- 0 / без значајних промена
- M / уз мере заштите могућ позитиван утицај

Значај утицаја планских решења процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји планских решења према величини промена могу бити позитивни (+), негативни (-) или неутрални (0). Да би табела била јаснија, ова карактеристика утицаја је приказана бојом:

- позитиван утицај – зелена,
- негативан – црвена,
- неутралан/без утицаја – бела.

Интензитет утицаја је приказан интензитетом боје и јединичним мерама од +3 до -3. Што је тамнија боја, то је већи утицај (табела 3.2).

Табела 3.2: Интензитет утицаја

Величина утицаја	ознака		опис
		критичан	-3
	већи	-2	Већи негативан утицај или у већој мери нарушава животну средину
	мањи	-1	Мањи негативан утицај или мање нарушавање животне средине
	нејасан утицај	0	Нема података или није примећено
	позитиван	+1	Мањи позитиван утицај на животну средину
	повољан	+2	Већи позитиван утицај, повољне промене на животну средину
	врло повољан	+3	Јак позитиван утицај, битно побољшање животне средине

Додатни критеријуми за вредновање и оцену утицаја су дати у табели 3.3.

Табела 3.3.: Додатни критеријуми за оцењивање величине утицаја

Вероватноћа утицаја	сигуран	С
	вероватан	В
	могућ	М
Време трајања и учесталост утицаја	повремен	По
	привремен	Пр
	дуготрајан	Д
Просторне размере утицаја	међународни	М
	национални	Н
	регионални	Р
	општински	О
	локални	Л

У наредној табели дата је матрица – вредновање утицаја значајних планских циљева ПДР на животну средину, у односу на циљеве СПУ.

Табела бр. 3.4: Приказ утицаја планских циљева у односу на стратешке циљеве заштите животне средине

	Заштита и очување квалитета вода	Заштита и очување квалитета ваздуха	Очување квалитета земљишта	Заштита изворишта водоснабдевања	Заштита природе, прдела и биодиверзитета	Смањење буке	Унапређење управљања отпадом	Смањење ризика од настанка удеса	Успостављање мониторинга	Унапређење социо-економског развоја
Уређење туристичког пункта/ реконструкција постојећег објекта ски-ресторана „Вучја стаза“	+1 В Д Л	+1 В По Л	+1 В По Л	+1 В Д Р	+1 В Д Р	+1 В Д Л	+2 В Д Л	+2 В Д Л	+1 С Д О	+1 С Д Р
Формирање уређене јавне зелене површине за постављање сезонског мобилијара	+1 В Д Л	+1 В По Л	+1 В По Л	+1 В Д Р	+1 В Д Р		+2 В Д Л		+1 В Д О	+1 С Д Р
Уређење спортско-рекреативних површина са сегментима скијалишта (према ППППН)			-1 В Д Л		-1 В Д Р				+1 В Д Р	+1 В Д Р
Изградња водонепропусне септичке јаме/интерног система за пречишћавање ОВ	+2 В Д О	+1 В Д Л	+1 В Д Л	+2 В Д Р	+2 В Д Р				+1 В Д О	+1 В Д Р
Реконструкција постојеће и изградња недостајуће инфраструктуре	+2 В Д Р	+1 В Д Л	+1 В Д Л	+2 В Д Р	+2 В Д Р		+1 В Д О	+1 В О	+1 В О	+1 В Д Р
Успостављање одрживог система управљања отпадом	+1 В Д О	+1 В Д Л	+1 В Д Л	+1 В Д Р	+2 В Д Р		+2 В Д Л	+1 В Р	+1 В Д О	+1 В Д Р

3.3 Резиме значајних утицаја Плана

У наставку су дати резултати процене према одабраним планским решењима:

- а) Уређење туристичког пункта/ реконструкција постојећег туристичко-угоститељског објекта (ски-ресторана „Вучја стаза“) –** Како је планским решењем предвиђена могућност реконструкције објекта у постојећим габаритима (уз могућност мањих одступања габарита у циљу подизања енергетске ефикасности објекта и обликовног усклађивања), ово планско решење у погледу заузимања нових површина за градњу нема негативан утицај. Због специфичног простора, сви радови морају бити усклађени са важећим прописима и стандардима заштите природе и природних добара и условима надлежног министарства. Негативни утицаји мањег интензитета се очекују у фази реконструкције, привремени су (краткотрајни) и односе се на појаву буке и аерозагађења док трају радови. Такође, мањи негативни утицаји у погледу појаве буке могу проистећи из редовног рада опреме унутар туристичко-угоститељског објекта, као и генерисања већег броја посетилаца у предметном објекту. Након завршетка радова очекују се значајни позитивни утицаји у готово свим секторима, јер се приликом реконструкције морају примењивати технолошка решења која обезбеђују већу енергетску ефикасност, еколошку градњу и организовани систем управљања отпадом у току реконструкције објекта, али и након тога. Унапређењем статуса објекта (озакоњењем/реконструкцијом) посредно се остварују позитивни утицаји на унапређење статуса природног добра. Негативни утицаји су извесни и стални, али и привремени (везани углавном за фазу реконструкције) и остварују утицај на локалном нивоу. Позитиван социо-економски утицај остварује и у домену унапређења економског развоја кроз нове инвестиције и запошљавање.
- б) Формирање уређене јавне зелене површине** за постављање сезонског мобилијара - Мањи негативни утицаји су могући у фази извођења радова на потребној нивелацији терена, али су краткотрајни и односе се на појаву буке мањег интензитета, као и могућој мањој деградацији тла уколико се радови изводе за време кишног периода. Након тога, при коришћењу простора према планираној намени очекују се позитивни утицаји у готово свим секторима, јер се обезбеђује организовани систем управљања отпадом, као и контролисано одвођење атмосферских вода. Такође, мањи негативни утицаји у погледу појаве буке произилазе због већег броја посетилаца.
- в) Уређење спортско-рекреативних површина са сегментима скијалишта (према ППППН)** – односе се на уређење простора у функцији поменутих намена, уз строго поштовање постојећег зеленила и услова заштите природе, а према планским смерницама ППППН. Ово планско решење остварује дуготрајне позитивне утицаје који су значајни на локалном, општинском и регионалном нивоу.
- д) Изградња водонепропусне септичке јаме/интерног система за пречишћавање ОВ** има значајан позитиван утицај на заштиту подземних вода и земљишта. Како се предметни простор налази у III зони санитарне заштите водоизворишта „Селова“, адекватна евакуација отпадних вода позитиван утицај остварује од локалног до регионалног нивоа.
- е) Реконструкција постојеће и изградња недостајуће инфраструктуре** – ово планско решење остварује позитивне ефекте у односу на већину стратешких циљева заштите животне средине (заштита вода, земљишта, изворишта водоснабдевања, смањење ризика од настајања удеса). Мањи негативни ефекти се очекују кроз појаву грађевинског отпада у фази реконструкције постојеће инфраструктуре. Утицаји су позитивни, дуготрајни, извесни и на општинском (локалном) нивоу. При изградњи недостајуће ТТ инфраструктуре остварује се негативан утицај у смислу физичке деструкције и заузимања земљишта провлачењем коридора инфраструктуре, па тиме долази до

могућег привременог, локалног утицаја. При реализацији овог планског решења морају се примењивати закони и стандарди који обезбеђују функционисање мреже без штетног утицаја високофреквентног нејонизујућег зрачења на здравље људи и природно окружење.

- f) **Успостављање одрживог система управљања отпадом** – за све стратешке циљеве заштите животне средине очекују се већи позитивни ефекти на локалном и општинском нивоу.

На основу евалуације значаја утицаја приказаних у табели 3.1.3, закључак је да имплементација Плана не производи стратешки значајне негативне утицаје на планском подручју. Негативни утицаји који су идентификовани немају стратешки значајан утицај, а последица су извођења радова на реализацији пројекта који је предмет Плана. Ови утицаји су ограниченог карактера и по интензитету и по просторној размери. Са друге стране, идентификован је читав низ позитивних утицаја Плана од којих су најзначајнији:

- **заштита и очување биодиверзитета и предела:** јасно разграничење зона градње и забране градње омогућава интегралност у заштити и очувању природних ресурса и развој туризма у складу са заштитом животне средине;
- **запосленост:** повећање запослености кроз ангажовање на реализацији пројекта и његовом одржавању;
- **дефинисање мера и обавеза:** придржавање услова и спровођење мера заштите довешће до смањења негативног утицаја током будуће изградње/реконструкције и експлоатације објекта, односно услови и мере заштите животне средине дефинишу и поступке за унапређење животне средине.

3.4 Кумулативни и синергетски ефекти

У Стратешкој процени нису идентификовани кумулативни ни синергетски ефекти од значаја, који могу настати у интеракцији постојећих и планираних активности на планском подручју.

3.5 Опис мера за предупређење и смањење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину

На основу анализе стања животне средине, просторних односа планског подручја са окружењем, планираних садржаја и активности на планском подручју, процењених могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и услова надлежних институција, приликом имплементације Плана, неопходна је примена следећих смерница за заштиту животне средине:

- Неопходно је стриктно спровођење планираних мера заштите дефинисаних у оквиру Плана и Стратешке процене утицаја на животну средину и поштовање свих услова надлежних институција прибављених за потребе израде Плана;
- приликом израде техничке документације, по потреби приступити изради Студије о процени утицаја у складу са Законом о процени утицаја на животну средину и смерницама датим у поглављу 4. ове Стратешке процене утицаја на животну средину.

Услови и мере заштите животне средине дефинишу се у циљу спречавања, заустављања и умањења негативних утицаја планиране употребе простора на животну средину. Услови и мере заштите примењују се током извођења радова, редовне употребе изграђених садржаја и евентуалних удесних ситуација. У даљим фазама спровођења и реализације планског документа, поштовати следеће мере заштите и унапређења стања животне средине:

- Очување и несметано функционисање заштићеног подручја, сагласно акту о заштити и успостављеним режимима и мерама заштите;

- Комунално опремање и изградња пратеће инфраструктуре у складу са наменом и капацитетом објекта. До изградње јавне канализационе мреже, обавезна је изградња водонепропусне септичке јаме или интерног система за пречишћавање отпадних вода који морају бити смештени у оквиру припадајуће катастарске парцеле објекта;
- За прилаз локацији користити постојећи некатегорисани пут;
- Задржати намену скијашке инфраструктуре у постојећим габаритима. Омогућити несметан прилаз и одржавање ски стазе;
- Обезбедити очување и заштиту високог зеленила. Забрањена је сеча субалпске смрче;
- На подручју Националног парка забрањује се изградња објеката која је у супротности са ПППН НП Копаоник;
- Уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошка документа или минералашко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, извођач радова је, сагласно чл. 99 Закона о заштити природе, дужан да обавести Министарство заштите животне средине и предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.
- Предвиђеним радовима није дозвољено угрожавање постојећих подземних хидрографских веза, као ни квалитативних карактеристика подземних вода;
- Обавезна је санација и рекултивација свих деградираних површина;
- Није дозвољено привремено или трајно одлагање грађевинског материјала, грађевинског или било каквог другог отпада, камена, шљунка, песка или земље, приступ грађевинским машинама и паркирање моторних возила, постављање привремених објеката у фази реконструкције и редовне употребе или било каква активност која ће привремено или трајно оштетити вегетацију; Неискоришћен геолошки, грађевински и остали материјал настао приликом радова депоновати уз сагласност надлежне комуналне службе на за то предвиђеним локацијама ван граница овог Плана.
- Све радове на реализацији садржаја обухваћених Планом изводити тако да се не мења ортографија терена и не угрозе визуелне карактеристике простора;
- При реконструкцији туристичко-угоститељског објекта предност дати визуелним решењима која негују етнографско-фолклорно наслеђе;
- На читавом простору организовати систем сакупљања и одношења смећа. Предвидети наменске просторе за посуде за комунални отпад у или при планираном објекту. Обезбедити довољан број судова за смеће на свим површинама и трасама кретања и њихово редовно пражњење. Локације судова одабрати тако да не угрозе визуелне карактеристике простора, уз заклањање зеленилом где услови дозволе. Судови за отпад се морају аутоматски затварати и тиме смањити привлачење нежељених синантропних врста (врање, пацови, итд.);
- За грејање објекта дати предност решењима без локалне емисије полутаната (електрична, соларна енергија). Од фосилних горива, дозвољена је једино употреба гаса. Алтернативно, дозвољена је употреба искључиво дрвета као чврстог горива. Соларне колекторе и фотоволтажне плоче поставити на начин који неће угрозити визуелне карактеристике простора;
- Ограничити буку коју емитују машине, опрема и уређаји, као и угоститељски објекти: уградњом машина, опреме и уређаја које не емитују буку изнад дозвољених граница; изворе буке изоловати или инсталирати у затвореном простору; све активности које емитују буку ограничити на период дана;
- Није дозвољено постављање самостојећих рекламних табли (билборда). Рекламни панои на зидовима, фасадама и другим површинама морају бити уклопљени у визуелни идентитет простора. Осветљење рекламних панова не сме по интензитету превазилазити декоративну расвету. Нису дозвољене светлеће (неонске, ЛЕД или друге) рекламе, фирме и панои са наглим и интензивним променама боје и интензитета светлости;
- Није дозвољена употреба ласера и других средстава која угрожавају визуру ноћног неба;

- Било какво претакање горива, током извођења радова и употребе објеката, мора се вршити на водонепропусној површини опремљеној одводом са сепаратором масти, уз поштовање прописа и процедура заштите од пожара;
- Носилац пројекта је дужан да обезбеди ефикасан мониторинг животне средине, уз могућност брзе интервенције у случају акцидентних ситуација.

За конкретане пројекте који би се реализовали у простору обухвата предметног плана, потребно је остварити даљу сарадњу са надлежним органима и организацијама, кроз израду детаљних услова, мера и ограничења, у зависности од предвиђене намене, делатности и активности.

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

Према члану 16. Закона о СПУ, Извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процена утицаја пројеката на животну средину, одређују аспекте заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.

За сваки појединачни Пројекат, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр. 135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл.гласник РС“ бр.114/08) на основу којих надлежни орган утврди да је потребна, мора се израдити Студија о процени утицаја на животну средину.

Предмет процене утицаја су пројекти који се планирају и изводе, промене технологије, реконструкције, проширење капацитета, престанак рада и уклањање пројеката који могу имати значајне утицаје на животну средину. У складу са Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину и Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр. 135/04 и 36/09), Инвеститор је у обавези да у даљем поступку спровођења Плана, поднесе захтев надлежном органу који издаје локацијске услове/грађевинску дозволу, одељењу надлежном за послове заштите животне средине у вези потребе израде Студије о процени утицаја на животну средину.

На основу члана 3. став 2. Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр 135/04 и 36/09) предмет процене утицаја су и пројекти који су реализовани без израде Студије о процени утицаја, а немају одобрење за изградњу или се користе без употребне дозволе.

За реализацију планираног Пројекта обавезно је поштовање урбанистичких, санитарних и свих неопходних услова надлежних органа и организација у циљу остваривања еколошке заштите простора.

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА

Законом о стратешкој процени утврђена је обавеза дефинисања програма праћења стања животне средине у току спровођења плана или програма за који се Стратешка процена ради, као и садржај програма мониторинга.

5.1 Опис циљева Плана и програма

Основни циљ успостављања мониторинг система је да се обезбеди правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање елемената животне средине на планском подручју и утврђивање потреба за предузимање мера заштите у зависности од степена угрожености и врсте загађења.

Основни плански циљ је стварање услова за даљи развој, изградњу/реконструкцију, уређење и инфраструктурно опремање туристичког пункта „Вучја стаза“, уз очување природне и биолошке разноврсности и предела, као и осталих чинилаца животне средине, уз стварање услова за одрживи социо-економски развој овог простора. У складу са наведеним циљем, кључне области мониторинга су: ваздух, земљиште, бука и природне вредности.

5.2 Индикатори за праћење стања животне средине

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине које обухвата праћење природних фактора, односно промена стања и карактеристика животне средине.

5.2.1 Мониторинг квалитета вода

Према Закону о водама, мониторинг квалитета вода псроводи се на основу Годишњег програма систематског испитивања квалитета вода. Мониторинг обухвата: за површинске воде – запремину, водостаје и протицаје до степена значајног за еколошки и квалитативни статус и еколошки потенцијал, као и параметре еколошког и хемијског статуса и еколошког потенцијала; за подземне веоде – нивое и контролу хемијског и квантитативног статуса.

5.2.1 Мониторинг квалитета ваздуха

Мониторинг квалитета ваздуха подразумева праћење емисије загађујућих материја у ваздух, у складу са одредбама Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13) и Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздуху („Службени гласник РС“, бр. 71/10 и 6/11-исправка). Стандарди и методе мониторинга ваздуха прописани су Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10,75/10 и 63/13).

Имајући у виду врсту и карактер и обим планских решења, природне и антропогене одлике планског подручја и процењене незнатне и мале утицаје тих решења на квалитет ваздуха, а у складу са Стратешком проценом утицаја ППППН НП Копаоник, предлаже се да се програмима мониторинга животне средине, које ће донети надлежна општина, предвиде повремена или сезонска мерења вредности имисије у оквиру планираног туристичког пункта „Вучја стаза“. Програме ће реализовати Републички хидрометеоролошки завод и надлежни заводи за заштиту здравља.

5.2.2 Мониторинг квалитета земљишта

Мониторинг квалитета земљишта прописан је Законом о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/2015) и односи се на испитивање количина опасних и штетних материја у земљишту, а према програму који доноси Министар надлежан за послове заштите животне средине. Министар ближе прописује листу активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступак, садржину података, рокове и друге захтеве за мониторинг земљишта. Локална самоуправа доноси Програм мониторинга земљишта на нивоу локалне мреже, усклађен са Програмом мониторинга на нивоу државне мреже.

Праћење стања тла у односу на ерозионе процесе, посебно спирања и акумулирања материјала дејством воде, значајан је инструмент заштите како пољопривредног, тако шумског и осталог земљишта, обавезан према Закону о пољопривредном земљишту и Закону о шумама и као начелна обавеза прописан Законом о заштити животне средине.

5.2.3 Мониторинг буке

Мониторинг буке врши се систематским мерењем, оцењивањем или прорачуном одређеног индикатора буке, у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 36/09 и 88/10) и Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10).

5.2.4 Мониторинг биодиверзитета

Успостављање система праћења стања биодиверзитета, односно природних станишта и популација дивљих врста флоре и фауне, али и праћење стања и промена предела и објеката геонаслеђа, што је у директној надлежности Завода за заштиту природе Србије. Генерални мониторинг је надгледање природних вредности једном годишње, а појединачне активности на мониторингу организују се према потреби, у случају непредивљених промена које могу имати значајније негативне ефекте. Мониторинг се спроводи у складу са пропозицијама Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16, 95/18-др. закон и 71/21) и подзаконским актима којима је обезбеђено његово спровођење.

5.3 Права и обавезе надлежних органа

Права и обавезе републичких органа и органа локалне самоупра задужених за заштиту животне средине јасно су дефинисани у Закону о заштити животне средине ("Сл. гласник РС" бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/16, 76/18, 95/18-др.закон), чланови 69-78, а део права и обавеза проистиче из међународних конвенција и уговора чији је потписник Република Србија.

Праћење стања животне средине, у складу са чл. 18. Закона о националним парковима („Сл. гласник РС“, бр. 84/2015 и 95/2018) и чл. 17. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004 и 88/2010) спроводи Управљач националног парка.

Наведени Закони прописују, како обавезе оних који потенцијално могу угрозити животну средину, тако и обавезе установа које се баве контролом квалитета животне средине.

Државни органи, органи локалне самоуправе и овлашћене и друге организације дужни су да редовно, благовремено, потпуно и објективно, обавештавају јавност о стању животне средине, односно о појавама које се прате у оквиру мониторинга имисије и емисије, као и мерама упозорења или развоју загађења која могу представљати опасност за живот и здравље људи, у складу са Законом о заштити животне средине и другим прописима. Такође, јавност има право приступа прописаним регистрима или евиденцијама које садрже информације и податке у складу са овим законом.

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

6.1 Методологија за израду стратешке процене

Стратешка процена утицаја у складу са Директивом ЕУ 2001/42/ЕЦ, као и домаћом регулативом представља процес којим се врши процена стратешких утицаја одређених планова и програма на животну средину са циљем да се интегрисањем основних начела заштите животне средине (начело одрживог развоја, интегрисаности, предострожности, хијерархије, координације и јавности) у поступку припреме, израде и доношења плана обезбеди одрживи развој и заштита животне средине.

Као резултат спровођења поступка стратешке процене, израђује се Извештај о стратешкој процени утицаја као завршни документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и програма и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину.

Садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, а донекле и основни методолошки приступ дефинисани су Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину и Законом о заштити животне средине. Специфичност конкретног плана, ниво плана, као и карактеристике постојећег стања животне средине на планском подручју, условили су да садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја у одређеној мери буде модификован и прилагођен основним карактеристикама плана.

Општи методолошки принцип, базиран на примени наведених закона, подразумева континуирани поступак усаглашавања процеса израде планског документа са процесом поступка стратешке процене кроз унапред утврђени редослед фаза или корака а који се односе на: анализу стања свих релевантних фактора-чинилица животне средине, идентификацију постојећих извора загађења као и процену потенцијално могућих негативних утицаја, предлога најповољнијег решења са аспекта заштите животне средине, предлога мера за спречавање и ублажавање током свих фаза израде планског документа као и предлог мониторинга током спровођења планског документа и експлоатације објекта.

На самом почетку утврђени су општи циљеви стратешке процене који су дефинисани у складу са одредбама стратешких развојних докумената, а посебни циљеви стратешке процене на основу идентификованих проблема и могућности превазилажења у оквиру стратешке процене односно конкретног планског документа.

На основу дефинисаних посебних циљева стратешке процене, а као резултат уважавања и прилагођавања специфичним карактеристикама датог планског документа, утврђена је методологија рада која је примењена у изради и ове стратешке процене и спроведна је у неколико оперативних фаза:

- најпре су утврђене полазне основе стратешке процене које обухватају: дефинисање предмета као и просторног обухвата студије, циљева и метода рада, правног, планског и документационог основа;
- затим је анализирано постојеће стање и стање квалитета чиниоца животне средине на основу расположивих података добијених од релевантних институција, расположивих анализа и студија и постојећег мониторинга;
- потом је извршена процена могућег утицаја на животну средину на основу квантификације појединих елемената животне средине, података објављених у литератури и другим студијама, процена угрожености повредивих ресурса у околини планираних садржаја и процене еколошког ризика; и
- након тога су предложне мере за спречавање и ограничавање штетних утицаја у току спровођења и реализације плана, мере за унапређење стања животне средине, мере за праћење стања животне средине које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине.

6.2 Тешкоће при изради стратешке процене

Значајан проблем представљала је чињеница да у нашим условима не постоји комплетан и детаљан информациони систем о животној средини прилагођен потребама планирања.

Из тог разлога, за израду предметне Стратешке процене утицаја на животну средину, коришћени су расположиви подаци о стању животне средине, услови надлежних институција и подаци који су у том контексту презентовани у оквиру Плана.

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Члан 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинише учешће заинтересованих органа и организација, који могу да дају своје мишљење у року од 30 дана. Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему Плана обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени (члан 19). Орган надлежан за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину извештаја и достављање мишљења, као и о времену и месту одржавања јавне расправе у складу са законом којим се уређује поступак доношења Плана.

Учешће надлежних органа и организација обезбеђује се писменим путем и путем презентација и консултација у свим фазама израде и разматрања стратешке процене. Учешће заинтересоване јавности и невладиних организација обезбеђује се путем средстава јавног информисања и у оквиру јавног излагања.

Орган надлежан за припрему Плана израђује извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности који садржи сва мишљења о СПУ, као и мишљења датих у току јавног увида и јавне расправе о Плану. Извештај о СПУ доставља се заједно са извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи органу надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. Оцењивање се врши према критеријумима из прилога II Закона. На основу ове оцене орган надлежан за заштиту животне средине даје своју сагласност на извештај о СПУ у року од 30 дана од дана пријема захтева за оцењивање.

После прикупљања и обраде свих мишљења, на основу којих се формира финална верзија Плана, орган надлежан за припрему Плана доставља Предлог плана заједно са извештајем о СПУ надлежном органу на одлучивање.

8. ЗАКЉУЧЦИ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

На основу резултата вишекритеријумске анализе утицаја планских решења на животну средину, а имајући у виду величину обухвата Плана, може се констатовати да планска решења не утичу значајно на капацитет и квалитет животне средине па се, уз доследну примену пропозиција овог планског документа, са аспекта могућих утицаја на животну средину могу сматрати у целости прихватљивим.

Када је реч о негативним ефектима Плана, погоршања стања су процењена као мала и у просторном смислу и по интензитету, с обзиром на то да планиране активности не доприносе загађењу ни деградацији простора у мери која може значајно утицати на постојећи еколошки капацитет простора. Негативни утицаји се у конкретном случају односе на могуће локално загађење основних чинилаца животне средине у току изградње/реконструкције, а они ће бити минимизирани одговарајућим техничко-технолошким мерама.

Како би утицај планираних намена и садржаја у оквиру Плана при редовном раду био у дозвољеним границама, неопходно је, уз инфраструктурно опремање планског подручја, применити мере заштите које су дате овим планским документом као и техничком документацијом која ће се радити за потребе реконструкције постојећег објекта. С друге стране, извесни су позитивни утицаји на стање животне средине и социо-економски развој планског подручја и његовог непосредног окружења кроз комунално инфраструктурно опремање планског подручја и стварање предуслова за унапређење квалитета туристичке понуде и запошљавање.

Препознат је проблем генерисања отпада и управљања отпадом и понуђена су решења за минимизовање тог негативног утицаја. Предвиђене мере за заштиту од буке и дефинисање визуелног идентитета простора ће очувати карактер мирног планинског простора за рекреацију,

боравак у природи и спортске активности. Спровођење мера заштите дефинисаних овом Стратешком проценом утицаја допринеће очувању природних вредности и дугорочном одрживом развоју туризма.

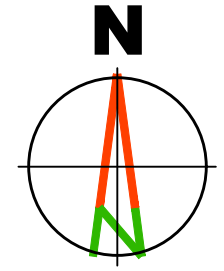
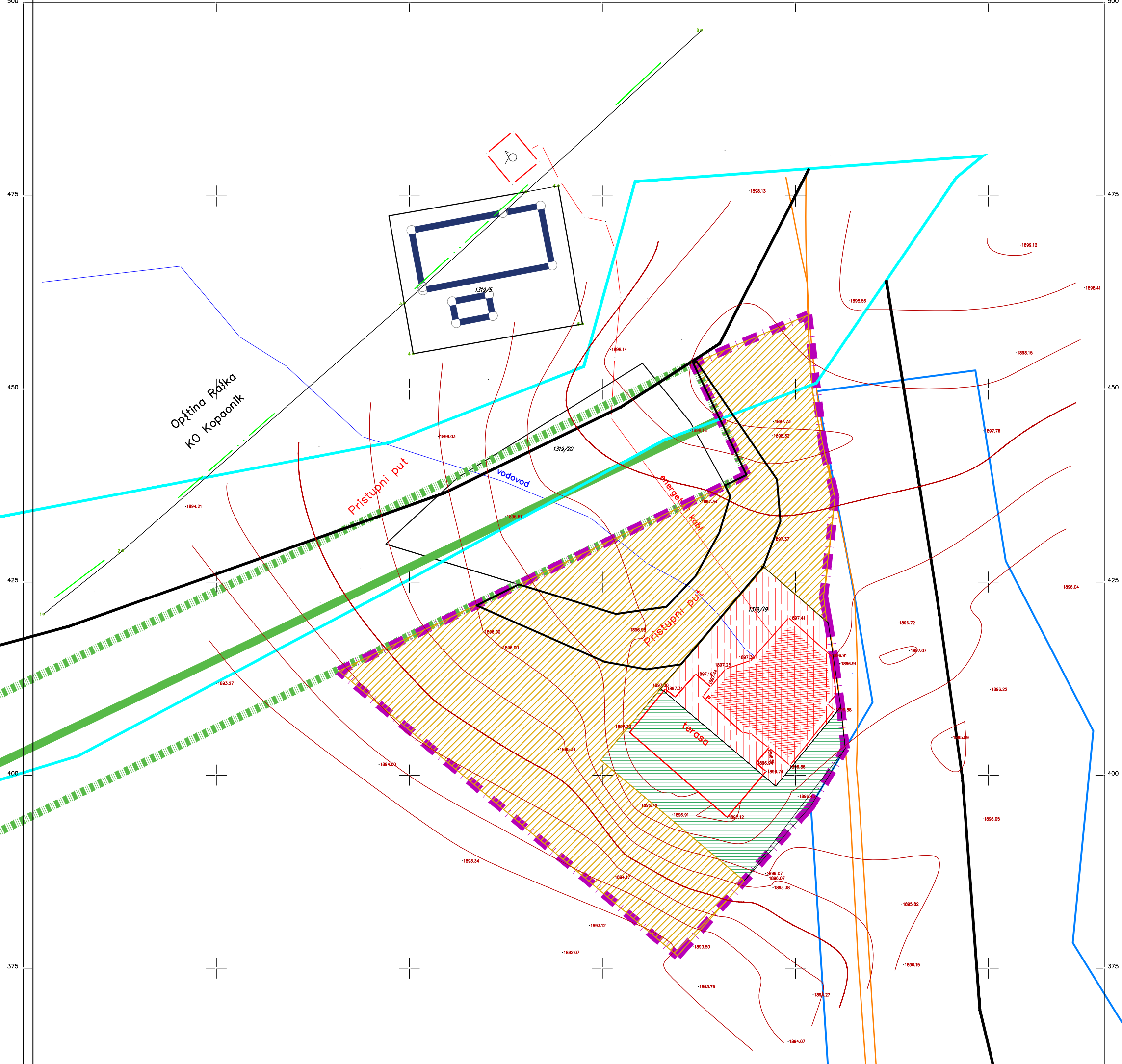
Да би позитивни плански утицаји остали у процењеним оквирима који неће оптеретити капацитет простора, а могући негативни ефекти планских решења минимизирали и/или предупредили, дефинисане су планске смернице и мере заштите које је потребно спроводити у циљу спречавања и ограничавања негативних утицаја Плана на животну средину. Као инструмент за праћење реализације планираних активности и стања животне средине дефинисан је систем праћења стања (мониторинг) за појединачне чиниоце животне средине.

ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ

- Постојећа намена површина

ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Решење о приступању изради Стратешке процене утицаја Плана
- Услови ЈП „Србијашуме“
- Услови МУП – Сектор за ванредне ситуације
- Услови ЈП „Национални парк Копаоник“
- Услови ЈП „Скијалишта Србије“
- Обавештење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде
- Услови „Електродистрибуција Србије“
- Услови ЈКП „Расина“ Брус
- Решење о условима заштите природе Министарства заштите животне средине
- Обавештење Републичког хидрометеоролошког завода
- Услови „Телеком Србија“
- Обавештење Завода за заштиту природе Србије

легенда:

- ГРАНИЦА ОБУХВАТА Плана детаљне регулације **P=0,25 ha**
- граница катастарске парцеле
- граница ски стазе "Дубока 2"
- граница ски стазе "Караман Гребен 7"
- шкарпа
- број катастарске парцеле

ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

- приступни пут
- спортско - рекреативне површине, са сегментима јавног скијаљашта
- јавно скијаљаште
- уређена зелена површина
- планирана жичара
- трафостаница TS 10/04 kV

ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ

- туристичко - угоститељске и услужне делатности

Наручилац: Владимир Пузовић, Супње, улица 22. децембра 3/7, Рашка

Обрађивач: "УРБАНИКА" д.о.о., Београд

Синтезни тим:
Јасна Марићевић, д.и.а.
Небојша Вучковић, д.и.г.
Драган Живковић, д.и.еп.

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
 КАТАСТАРСКЕ ПАРЦЕЛЕ БРОЈ 1319/19 КО БРЗЕЂЕ
 И ДЕЛА КАТАСТАРСКЕ ПАРЦЕЛЕ БРОЈ 1319/20 КО БРЗЕЂЕ
 НА КОПАОНИКУ У ОПШТИНИ БРУС

АВГУСТ 2023
 НАЦРТ ПЛАНА
 одговорни урбаниста:
Тања Клишманић, д.и.а.

ЛИСТ 2.0. ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА
 Р 1:500

ЈП "Србијашуме", Булевар Михајла Пупина 113

тел: 011/711-34-10

факс: 011/711-85-13

Број:

Датум:

4762
28.03.2023

„Урбаника“ Д.О.О. Београд
Бул. Краља Александра 235/83
Београд

Предмет: Одговор на предмет „Захтев за издавање услова из ваше надлежности за израду Плана детаљне регулације катастарске парцеле број 1319/19 ко Брзеће и дела катастарске парцеле број 1319/2020 ко Брзеће на Копаонику у општини Брус, површине обухвата око 0,254 ha“

Сагласно Вашем захтеву за доставу услова, из надлежности овог предузећа, потребних за израду Плана детаљне регулације катастарске парцеле број 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле број 1319/2020 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус, површине обухвата око 0,254 ha (у даљем тексту: План), обавештавамо Вас да смо увидом у достављену границу Плана у електронском облику и њеног преклапања са основним картама газдинских јединица којима газдује Јавно предузеће „Србијашуме“, установили да граница Плана не обухвата површине којима газдује ЈП „Србијашуме“.

Уколико су Планом обухваћене шуме сопственика, при његовој изради, морају се узети у обзир и поштовати одредбе Закона о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Сектор за ванредне ситуације
Одељење за ванредне ситуације у Крушевцу
09.17.1 број: 217-140/23
30.03.2023. године
К р у ш е в а ц
Ул. Бруски пут бр.22
С.Т

**ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ОБЛАСТИ УРБАНИЗМА,
АРХИТЕКТУРЕ И ГРАЂЕВИНАРСТВА „УРБАНИКА“ Д.О.О, БЕОГРАД**

ул. Краља Александра бр. 235/83

Б е о г р а д

- Предмет:** Издавање услова за потребе израде Плана детаљне регулације катастарске парцеле 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле бр. 1319/2020 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус, површине око 0.254 хектара.
- Веза:** Захтев Привредног друштва за пружање услуга у области урбанизма, архитектуре и грађевинарства „УРБАНИКА“ ДОО Београд

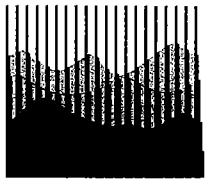
У вези захтева достављеног од стране Привредног друштва за пружање услуга у области урбанизма, архитектуре и грађевинарства „УРБАНИКА“ ДОО Београд, број: ББ од 20.03.2023. године, који је упућен овом Одељењу, за издавање услова за потребе израде Плана детаљне регулације за катастарске парцеле 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле бр. 1319/2020 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус, површине око 0.254 хектара, у складу са одредбама чл. 29 Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09, 20/15 и 87/18), дајемо следеће мишљење:

Напред наведени плански документ је неопходно израдити у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09, 20/15 и 87/18), Законом о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. гласник РС“, бр. 54/15), као и важећим техничким прописима и српским стандардима којима је са аспекта заштите од пожара и експлозија уређена област планирања и изградње објеката, опреме, инсталације и уређаја који су у обухвату овог планског документа.

У случају да предметни плански документ представља основ за издавање локацијских услова за изградњу, доградњу и реконструкцију објеката који су у обухвату овог плана, обавештавамо вас да исти не садржи могућности, ограничења и услове за изградњу објеката са аспекта заштите од пожара и експлозија, па је потребно, пре издавања локацијских услова, прибавити посебне услове заштите од пожара у складу чл. 54. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-испр., 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. Закон и 9/20) и чл. 20. Уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“, бр. 115/20).

Такса у износу од 330,00 динара утврђена је сходно тарифном броју 1 Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 45/15, 83/15, 50/16, 61/17, 113/17, 3/18, 50/18, 38/19, 86/19, 90/19, 98/20, 144/20, 62/21 и 138/22).

Ј А В Н О П Р Е Д У З Е Ћ Е
“НАЦИОНАЛНИ ПАРК КОПАОНИК”

Урбаника доо
Булевар краља Александра 235/83
11000 Београд

36354 Копеооник

ТЕЛ : 036 5471-011, 5471-229; 036 737-703

ФАКС : 036 5471-098; 036 737-703

E.Mail : nasparkkop@mts.rs

Шифра делатности: 9104 МБ: 07359721 ПИБ: 101274525

Рачун: 205-14187-13, 160-104936-33

Б р о ј 546/23

На Копеооникy дана 25.04. 2023 год.

Предмет: Одговор на захтев број 324/23 од 20.03.2023. год

Јавно предузеће „Национални парк Копеооник“ са потпуном одговорношћу, Копеооник Вам доставља следеће услове у вези израде плана Детаљне регулације катастарске парцеле број 1319/19 и дела катастарске парцеле број 1319/20 обе у КО Брзеће:

- у склопу предлога обухвата Плана детаљне регулације (достављеног уз Ваш захтев) неопходно је предвидети локацију за израду непропусне биосептичке јаме у којој ће се вршити прерада отпадних вода из објекта
- сви остали захтеву остају непромењени у односу на одговор број 1636/22 од 20.09.2022. године.

Директор
Миловановић др Бојан

Bojan Milovanovic

СКИЈАЛИШТА СРБИЈЕ
SKI RESORTS OF SERBIA

ЈП Скијалишта Србије
Милутин Миланковића 4
11000 Београд, Република Србија
тел. +381 11 311 29 01
факс. +381 11 311 29 02
www.skijalistasrbije.rs

„УРБАНИКА“ д.о.о.

Булевар Краља Александра 235/83,
11000 Београд

Јавно предузеће „СКИЈАЛИШТА СРБИЈЕ“

07 Бр. 578

18-05-2023

200 год

ЈП „АД, ул. Милутина Миланковића 4“

ПРЕДМЕТ:

Издавање услова за израду Плана детаљне регулације катастарске парцеле број 1319/16 и дела катастарске парцеле 1319/20 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус, а на основу допуне захтева бр. УП 551 од 11.05.2023.године

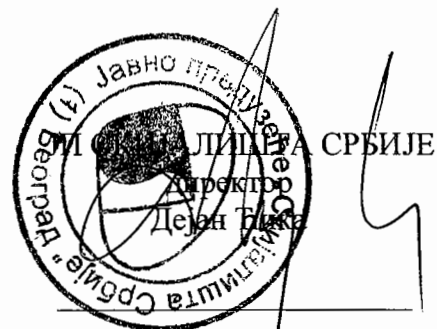
Поштовани,

У вези Ваше допуне захтева за издавање услова за израду Плана детаљне регулације катастарске парцеле број 1319/16 и дела катастарске парцеле 1319/20 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус, коригованог површине обухвата 0,25ha, наш заводни 07 број УП 551 од 11.05.2023. године, а након извршеног прегледа допуне просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник и плана постојеће скијашке инфраструктуре обавештавамо Вас следеће:

Увидом у расположиву документацију може се констатовати да сте извршили корекцију обухвата ПДР-а, са оквирном границом која обухвата катастарску парцелу број 1319/16 и део катастарске парцеле број 1319/20 КО Брзеће, Брус, површине око 0.25 ha, и на тај начин изашли из обухвата трасе планиране жичаре Караман гребен, а да је планирани приступ објекту у оквиру ПДР-а у зони јавног скијалишта и постојећих објеката којим управља ЈП „Скијалишта Србије“. Сагласни смо да имате приступ објекту у посебном режиму, односно да приступ објекту и његово снабдевање вршите у зони јавног скијалишта само у периоду кад не ради жичара и не користе се ски стазе, на начин да не угрозите постојеће објекте скијалишта и њихов рад, као и скијаше на стази.

С поштовањем,

Обрадила:
Невенка Игњатов

Доставити:

- наслову
- Сектору за техничке послове

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Републичка дирекција за воде

Број: 325-05-214/2023-07

Датум: 06.04.2023. године

Београд

ПУЗОВИЋ ВЛАДИМИР
Ступње, ул 22. децембар 3/7
36.350 Рашка

Предмет: захтев за издавање услова за потребе израде ПДР катастарске парцеле 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле број 1319/2020 КО Брзеће на Копаонику

сходно вашем захтеву за издавање услова за потребе израде ПДР катастарске парцеле 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле број 1319/2020 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус, површине обухвата око 0.254 ха, који је заведен у писарници управе за заједничке послове републичких органа под горњим бројем дана 22.03.2023. године, обавештавамо вас о следећем:

– Чланом 117. став 1. тачке 17. и 20. Закона о водама ("Сл.гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016 и 95/2018) је прописано да се водни услови издају за израду просторних (просторни план јединице локалне самоуправе) и урбанистичких планова (генерални урбанистички план и план генералне регулације). Водни услови се не издају појединачно за посебне целине и зоне за које се доносе планови детаљне регулације или друга планска документа – урбанистичко-техничко документација, а која обухватају или објекте за чију се изградњу или реконструкцију издају водни услови, сагласно члану 117. (за израду техничке документације – пројекат) или објекте за чију изградњу водни услови нису потребни;

– Сходно горњем образложењу, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде локалној самоуправи издаје водна акта за израду планске документације: водне услове за израду просторног плана јединице локалне самоуправе а водне услове за израду урбанистичких планова (генерални урбанистички план и план генералне регулације) на територији јединице локалне самоуправе издаје Јавно водопривредно предузеће "Србијаводе". У конкретном случају за потребе прибављања података и других услова од значаја за израду предметног ПДР-а катастарске парцеле 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле број 1319/2020 КО Брзеће на Копаонику, потребно је да се обратите ЈВП "Србијаводе" ВПЦ "Морава", Ниш, улица Трг краља Александра Ујединитеља 2.

– За појединачну изградњу објеката, реконструкцију постојећих објеката и извођење других радова који могу трајно, повремено или привремено утицати на промене у водном режиму из члана 117. став 1. Закона о водама, потребно је прибављање водних услова за израду техничке документације (пројекат) којима се прописују технички и други услови у погледу уређења водотока и заштите од штетног дејства вода, уређења и

коришћења вода и заштите вода од загађивања, као и други услови од значаја за управљање водама, сагласно одредбама Закона о водама.

У погледу прибављања података (мишљења, Генерални пројекти, расположива техничка документација, издата водна акта, итд.), потребно је да користите мишљења надлежних организација и других правних лица која управљају водним објектима, врше послове мониторинга, количина и квалитета вода, итд. (јавно водопривреднио предузеће, републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове, и др.) у складу са чл. 23; чл. 65; чл. 73; чл. 74; чл. 78; чл. 107.-110; чл. 110; чл. 131; чл. 132; чл. 145. и чл. 146. Закона о водама.

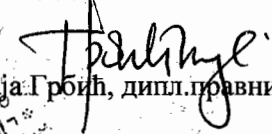
Доставити:

-„Урбаника“ ДОО, Београд

Ул. Булевар краља Александра 235/83

-архиви

В.Д. ДИРЕКТОРА

Маја Грбић, дипл. правник

2540400 1 09 09-202677/2

AAAE9742394605264

**ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА
СРБИЈЕ**

19 JUN 2023

ПР-ЕНГ-01.19/01

Наш број: 8G.1.0.0-D-09.08-202677-23
Ваш број:
Краљево, 23.05.2023

ВЛАДИМИР ПУЗОВИЋ
ДВАДЕСЕТДРУГОГ ДЕЦЕМБРА бр. 3/7
36350 РАШКА, СУПЊЕ

ПРЕДМЕТ: Услови за потребе израде урбанистичког пројекта урбанистичко-архитектонске разраде за грађевинску парцелу (парцела бр. 1319/19, 1319/2020 на К.О. БРЗЕЋЕ, Брзеце), КОПАОНИК, ПАЈИНО ПРЕСЛО локал ВУЧЈА СТАЗА

Поводом Вашег захтева, наш број 8G.1.0.0-D-09.08-202677-23, у којем тражите претходне услове за потребе израде урбанистичког пројекта урбанистичко-архитектонске разраде за грађевинску парцелу број (парцела бр. 1319/19, 1319/2020 на К.О. БРЗЕЋЕ, Брзеце), КОПАОНИК, ПАЈИНО ПРЕСЛО локал ВУЧЈА СТАЗА, обавештавамо Вас следеће:

- Постојећи објекти, водови и прикључци на подручју Плана (електроенергетски објекти)

Постојеће електроенергетске објекте (нисконапонски, средњенапонски кабловски водови, надземни водови као и трансформаторске станице) на подручју Плана детаљне регулације не поседујемо геодетски снимљени и уцртани у катастру подземних и надземних инсталација.

- Расположиви капацитети, могућности и услови прикључења

Расположиви енергетски капацитети немају могућности за прикључење нових корисника који би захтевали већу снагу, тј. тренутни енергетски капацитети су испланирани и уређени за напајање постојећих корисника електричне енергије. У зависности од развоја дела будућих туристичких и других објеката потребно би било прилагодити и изградити нове енергетске капацитете.

- Услови измештања/изградње нових ЕЕО

Потреба за изградњом нових електроенергетских објеката (35 kV, 10 kV и 0,4 kV) зависиће од планираних објеката. Приликом пројектовања будућих туристичких и смештајних објеката на наведеном локалитету треба уважити постојеће електроенергетске објекте и планиране објекте градити на дозвољеним растојањима и удаљеностима од истих. Уколико није могуће испоштовати дозвољене удаљености и растојања од постојећих ЕЕО према важећим Закономима, Правилницима и техничким нормативима обезбедити коридор за измештање надземних, подземних средњенапонских и нисконапонских водова у складу са техничким условима надлежног ОДС „Електродистрибуција Србије“ доо Београд, Огранак Краљево, Погон Рашка.

- Развојни планови ОДС „Електродистрибуција Србије“ на делу ПДР-а

У зависности од енергетских потреба нових корисника, њихових локација, експанзије развоја капацитета будућег туристичког центра Копаноник у подручју наведеног Плана детаљне регулације зависиће и развој електроенергетске инфраструктуре (35 kV, 10 kV и 0,4 kV) на предметном подручју плана детаљне регулације КП 1319/19КО Брзећеи дела КП 1319/2020 КО Брзеће на Копанонику, Општина Брус, површине обухвата око 0,254 ha

- Остали услови значајни за предметну локацију

Приликом израде Измене и допуне плана детаљене регулације треба узети у обзир постојеће стање на терену и испоштовати дозвољена сигурносна растојања и удаљености према важећим Закономима, Правилницима и техничким нормативима. Уколико иста не буде било могуће испоштовати потребно је обезбедити коридоре за измештање надземних, подземних средњенапонских и нисконапонских вода у складу са техничким нормативима о трошку подносиоца захтева за измештање (потребно обезбедити коридоре).

Прилог:

С поштовањем,

Доставити:

1. Наслову
2. Служби за енергетику
3. Писарници

304
Директор одел
Никола Ђорђевић дипл.ел.инж.
Електроенергетика Србије д.о.о.
Београд

Јавно комунално предузеће
РАСИНА
Краља Петра Првог 8а, 37220 Брус

ПИБ: 101139329
МБ: 07262957
Текући рачун: 205-12787-42
Телефон: 037/3825-486
Мејл: jkp.rasina@gmail.com
Сајт: www.jkprasina.co.rs

Јавно комунално предузеће
»РАСИНА« са п.о.

Број 1010/2023

Датум 19.04. 2023 год.
Б Р У С

Владимир Пузовић
Ступње, ул.22. децембра 3/7
Рашка

Датум: 19.04.2023.год.

Предмет: Достављање услова, података и подлога за израду Плана детаљене регулације катстарске парцели број 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле број 1319/20 КО Брзећу на Копаонику у општини Брус

У вези Вашег захтева за достављање услова и других значајних података из наше надлежности за потребе израде Плана детаљене регулације катстарске парцели број 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле број 1319/20 КО Брзећу на Копаонику у општини Брус, обавештавамо Вас:

На поменутој локацији не постоје инфраструктурни објекти водовода и канализације којим управља или је у власништву ЈКП „РАСИНА“ Брус.

ЈКП „Расина“ не газдује ни друим објектима, нити је надлежна за било какве радове на том подручју.

Такође, не поседујемо подлоге које би биле од користи за планске документе.

ДОСТАВИТИ:

- Наслову;
- Архиви.

Обрадио:

Милан Марјановић

ЈКП „Расина“ Брус

В.Д.Директор

Раде Недељковић дипл. инж. прераде дрвета

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-01529/2023-04

Датум: 10.7.2023. године

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), чл. 23. став 2. и 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18-др. закон и 47/18), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 128/20), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, број 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), Законом о националним парковима („Службени гласник РС”, бр. 84/17 и 95/18 др. закон) решавајући по захтеву Владимира Пузовића за издавање услова заштите природе (захтев прослеђен од стране Завода за заштиту природе Србије 27.12.2022. године на даље поступање), Министарство заштите животне средине, државни секретар Министарства заштите животне средине Сара Павков, по Решењу о овлашћењу број 021-01-37/22-09 од 10.11.2022. године, доноси:

РЕШЕЊЕ

У складу са Стручном основом 03 број 020-1643/2 од 15.5.2023. године, Законом о заштити природе, односно Планом управљања Националним парком „Копаоник” за период 2020-2029. година („Службени гласник РС”, број 120/21) и Просторним планом подручја посебне намене Националног парка „Копаоник” („Службени гласник РС”, број 86/16), активности на изради Плана детаљне регулације, кат. парц. бр. 1319/19 КО Брзеће и дела кат. парц. бр. 1319/16, КО Брзеће, на Копаонику у општини Брус, могу се извести под следећим условима:

1) Обезбедити очување и несметано функционисање заштићеног подручја. Дефинисати планске смернице у складу са актом о заштити и успостављеним режимом и мерама заштите;

2) Планиране намене површина морају бити усклађене са наменама одређеним планом вишег реда (Просторни план подручја посебне намене Националног парка Копаоник „Службени гласник РС”, број 89/16);

3) Инфраструктуру предвидети у складу са капацитетом и наменом објекта. Посебну пажњу обратити на одвод отпадних вода. Уколико не постоје услови за прикључење на канализациону мрежу обавезна је изградња водонепропусне септичке јаме која мора бити смештена у оквиру припадајуће катастарске парцеле;

4) За прилаз локацији користити постојећи макадамски пут;

5) Задржати намену скијашке инфраструктуре у постојећим габаритима. Омогућити несметан прилаз и одржавање ски стазе;

6) Планирати очување и заштитити високог зеленила;

7) Планом у оквиру мера заштите мора бити наглашено да, уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошка документа или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, извођач радова је, сагласно члану 99.

Закон о заштити природе, дужан да обавести Министарство заштите животне средине и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица;

8) Ови услови не ослобађају подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

Приликом израде Плана детаљне регулације кат. парц. бр. 1319/19 К.О. Брзеће и дела кат. парц. бр. 1319/16, К.О. Брзеће, забранити:

9) Сечу стабала субалпске смрче;

Образложење

Владимир Пузовић, ул. 22. Децембра 3/7, Ступње Рашка, упутио је захтев, Министарству заштите животне средине за издавање услова заштите природе, за израду Плана детаљне регулације кат. парц. бр. 1319/19 К.О. Брзеће и дела кат. парц. бр. 1319/16, К.О. Брзеће, на Копаонику у општини Брус.

План се ради на основу Одлуке о приступању изради Плана детаљне регулације кат. парц. бр. 1319/19 К.О. Брзеће и дела кат. парц. бр. 1319/16, К.О. Брзеће, на Копаонику у општини Брус („Службени лист Општине Брус”, број 9/22). Циљ израде Плана је преиспитивање намене простора, дефинисање правила уређења и грађења и стварање услова за даљи развој, стварање планских могућности и обезбеђивање капацитета техничке инфраструктуре, чиме би се остварило боље функционисање простора.

Констатовано је да се граница Плана налази у заштићеном подручју Национални парк „Копаоник”, у режиму заштите III степена и у просторном обухвату еколошки значајног подручја под називом „Копаоник”. Такође, налази се у оквиру граница еколошки значајног подручја „Копаоник” еколошке мреже Републике Србије, у чијем су обухвату Емералд подручја „Копаоник” са класификационим кодом RS0000002. Међународно и национално значајно подручје за птице (IBA подручје – Important Bird Area) „Копаоник” са класификационим кодом RS032IBA, међународно значајно подручје за биљке (IPA подручје – Important Plants Area) „Копаоник”, одабрано подручје за дневне лептире (РВА подручје – Prime Butterfly Area) „Копаоник” са класификационом кодом 16 и значајно подручје за осолке муве (РНА подручје – Prime Hoverfly Area) „Копаоник”

На основу члана 10. Закона о националним парковима („Службени гласник РС”, бр. 84/15 и 95/18 - др. закон) дефинисано је да се „на подручју Националног парка утврђују режими заштите I, II и III степена, на које се примењују забране и ограничења радова и активности, утврђене Планом управљања националним парком и прописима којима се уређује заштита природе. План управљања и Просторни план подручја посебне намене не смеју бити у супротности. На подручју националног парка забрањује се изградња објеката, која је у супротности са просторним планом подручја посебне намене”.

Планом управљања Националног парка Копаоник од 2020. до 2029. у тачки 14. *Активности и мере на спровођењу Плана са динамиком и субјектима реализације на начин оцене његове примене*, у подтачки 14.1. *Основни принципи заштите, уређења и коришћења подручја*, у поднаслову, *Изградња* приоритет даје јавним и туристичким објектима, отварањем нових грађевинских подручја у складу са просторним планом и плановима детаљне регулације (План управљања Националног парка Копаоник од 2020. до 2029., „Службени гласник РС”, бр. 120/2021).

На основу чл. 55. став 1. Закона о заштити природе дефинисано је да се: „организација, коришћење, уређење простора и изградња објеката на заштићеном подручју врши на основу просторног плана подручја посебне намене односно урбанистичког плана, у складу са законом”. Просторним планом подручја посебне намене Националног парка Копаоник, који представља плански основ за заштиту, уређење и одрживи просторни развој

подручја Националног парка „Копаоник”, предметна парцела се већим делом налази на пољопривредном земљишту, а мањим делом на скијашкој инфраструктури (ски стаза).

Према поглављу V. *Имплементација Просторног плана*, у подтачки 2.1 *Смернице за спровођење и детаљну разраду Просторног плана у планским документима*, дефинисано је да „Просторни план представља плански основ за израду планова детаљне регулације за све објекте скијашке инфраструктуре”.

У складу са горе наведеним издаје се Решење о условима заштите природе за израду Плана детаљне регулације кат. парц. бр. 1319/19 К.О. Брзеће и дела кат. парц. бр. 1319/16, К.О. Брзеће, на Копаонику у општини Брус, уз примену наведених мера и ограничења. За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев. Подносилац захтева је у обавези да о добијеном решењу, условима и активностима обавести управљача заштићеног подручја.

Подносилац захтева је платио Републичку административну таксу у складу са Законом о републичким административним таксама, такође Подносилац захтева је платио таксу за издавање стручне основе за израду Решења о условима заштите природе, у износу од 20.000,00 динара по тарифном броју 186а Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03-испр., 61/05, 101/05-др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. изн., 55/12-усклађени дин. изн., 93/12, 47/13-усклађени дин. изн., 65/13- др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. изн., 144/20, 62/21- усклађени дин. изн. и 138/22).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 490 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр, 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - усклађени дин. изн, 55/12 - усклађени дин. изн, 93/12, 47/13 - усклађени дин. изн, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн, 45/15 - усклађени дин. изн, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн, 61/17 - усклађени дин. изн, 113/2017, 3/18 - испр. и 50/18 - усклађени дин. изн, 95/2018, 38/19 - усклађени дин. изн, 86/19, 90/19 - испр. 98/20 - усклађени дин. изн, 144/20 и 62/21- усклађени дин. изн. и 138/22).

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Сара Павков

Достављено:

- Владимир Пузовић,
- ул. 22. Децембра 3/7, Ступње 36350 Рашка
- ЈП НП „Копаоник”
- ул. Суво Рудиште бб, 36354 Копаоник
- Завод за заштиту природе Србије
- Јапанска 35, 11070, Нови Београд
- Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини,
- Др. Ивана Рибара 91, 11070 Нови Београд
- Архива

QF-C-020

Број: 922-3-44/2023
Датум: 27. март 2023. године

„УРБАНИКА“ Д.О.О.
Булевар Краља Александра 235/83
11 050 БЕОГРАД

Предмет: Повраћај техничке документације за потребе израде Плана детаљне регулације катастарске парцеле број 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле број 1319/2020 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус

У вези захтева без броја достављеног 20.03.2023. године којим сте се обратили Републичком хидрометеоролошком заводу (у даљем тексту: РХМЗ) за издавање услова и других значајних података за потребе израде Плана детаљне регулације катастарске парцеле број 1319/19 КО Брзеће и дела катастарске парцеле број 1319/2020 КО Брзеће на Копаонику у општини Брус, обавештавамо вас следеће:

1. РХМЗ не утврђује посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у смислу Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број 72/09 и други).
2. Према достављеној документацији, планска документација се односи на релативно мало подручје (површина обухвата Плана детаљне регулације износи око 0,254 ха). Законом о планирању и изградњи није прописано прибављање услова РХМЗ у поступку добијања грађевинских дозвола и израде урбанистичких планова и пројеката за изградњу појединачних објеката.
3. За издавање хидролошких и/или метеоролошких података, неопходно је обратити се захтевом у коме ће бити прецизно наведени назив мерног места, тип, врста и обим података који су потребни за израду пројектне документације.
4. Планска документација треба да буде у складу са Законом о метеоролошкој и хидролошкој делатности ("Службени Гласник РС" бр. 88/10) и Уредбом о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини тих станица, као и врстама ограничења које се могу увести у заштитним зонама ("Службени гласник РС" бр. 34/13), да обезбеди поштовање заштитних зона уведених око станица и да буде у складу са прописаном удаљеношћу од лансирних (противградних) станица. Изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирних (противградних) станица могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗ.
5. РХМЗ је, према Закону о планирању и изградњи, на захтев општине Брус дао хидрометеоролошке услове број 922-3-92/2021 од 22.10.2021. године за потребе израде Просторног плана општине Брус и на захтев Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре дао хидрометеоролошке услове број 922-3-94/2020 од 26.10.2020. године за потребе израде Измена и допуна Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник, као информације о положају мерних места из државних мрежа РХМЗ. У складу са тим и уколико је потребно, наведени хидрометеоролошки услови се могу користити и при изради предметне и друге планске документације нивоа нижег од Просторног плана.

Према напред наведеном, РХМЗ НЕМА ОСНОВА за решавање по предметном захтеву.

В.Д. ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА
мр Славимир Стевановић, дипл. инж. грађ.

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: 121436/2 - 2023 ДБ

ДАТУМ: 03.04.2023.

ИНТЕРНИ БРОЈ:

БРОЈ ИЗ ЛКРМ: 71

ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ

Сектор за мрежне операције

Служба за планирање и изградњу мреже Крагујевац

Краља Петра I 28, Крагујевац

ПУЗОВИЋ ВЛАДИМИР

Ул. 22. децембра бр. 3/7
Супње-Рашка

ПРЕДМЕТ: Технички услови за израду Плана детаљне регулације катастарске парцеле број 1319/19 и дела катастарске парцеле број 1319/20 КО Брзеће општина Брус на Копаонику површине око 0,254 ха

Вашим дописом заведеним у Телекому Србија А.Д. 20.03.2023. год. под бројем 121436/1-2023, тражили сте услове из области телекомуникационе инфраструктуре за израду Плана детаљне регулације катастарске парцеле број 1319/19 и дела катастарске парцеле број 1319/20 КО Брзеће општина Брус на Копаонику површине око 0,254 ха

Обавештавамо Вас следеће:

На подручју на коме је планирана изградња на КП 1319/19 и делу КП 1319/20 КО Брзеће општина Брус „Телеком Србија“ нема изграђену подземну телекомуникациону инфраструктуру.

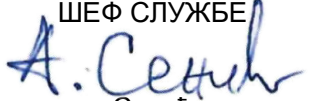
Поменуто подручје је покривено сигналом са базних станица „Телекома Србија“ - МТС-а, Yetela и А1.

Обзиром да нема подземне инсталације „Телекома Србије“ потребно је планирати коридор за телекомуникациону инфраструктуру (поставити једну цев PVC/PEHD Ø110мм)

Уколико се даљом разрадом концепта ПДР-а за горе поменуте кат. парцеле прецизније дефинишу намене површина или неки нови коридори за јавне површине, потребно је доставити нови захтев Телекому Србија за измену и дефинисање новог техничког решења за телекомуникације.

Контакт особа по овом предмету је Ивана Николчевић, дипл.инж.ел. са телефонима 036/319-390, 064/653-17-96 и Драган Босић оперативни инжењер са телефонима 036 734001 и 064 6531274.

Важност ових услова је 1 (једна) година од дана издавања.

ШЕФ СЛУЖБЕ

Александар Сенић, дипл.инж

03 Бр. 020-1148/2

20.04.2023.

ВЛАДИМИР ПУЗОВИЋ

36350 Рашка

ул. 22. децембра бр. 3/7

Предмет: Обавештење

Заводу за заштиту природе Србије доставили сте Захтев, у Заводу заведен под 03 бр. 020-1148/1 од 28.03.2023. године, за издавање услова заштите природе за потребе израде Плана детаљне регулације за кат. парц. бр. 1319/19 и дела кат. парц. бр. 1319/2020, К.О. Брзече, општина Брус.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода констатовано је да се граница предметног Плана налази у обухвату заштићеног подручја - Национални парк „Конаоник“, природном добру I категорије.

У складу са чланом 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021) акт о условима заштите природе за националне паркове и заштићена подручја I и II категорије које проглашава Влада издаје министарство надлежно за послове заштите животне средине, по претходно прибављеној стручној основи надлежног завода.

С обзиром на то да граница Плана детаљне регулације за кат. парц. бр. 1319/19 и дела кат. парц. бр. 1319/2020, К.О. Брзече, општина Брус, улази у заштићено природно добро I категорије ваш захтев за издавање услова заштите природе смо проследили Министарству заштите животне средине на даљу надлежност.

в.д. ДИРЕКТОРА

Марија Шибалић

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архиви x 2

